Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 19 d.

nustatantis Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo įgyvendinimo taisykles, susijusias su valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemomis, administracinio ir finansų valdymo taisyklėmis bei fondo bendrai finansuojamų projektų išlaidų tinkamumu

(Pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6396)

(Tekstai autentiški tik anglų, bulgarų, čekų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis)

(2008/22/EB)

(OL L 7, 2008 1 10, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Komisijos sprendimas 2009/533/EB, 2009 m. liepos 9 d.	L 179	62	2009 7 10
►**M2**	Komisijos sprendimas 2010/163/ES, 2010 m. kovo 8 d.	L 69	16	2010 3 19

▼B

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 19 d.

nustatantis Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo įgyvendinimo taisykles, susijusias su valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemomis, administracinio ir finansų valdymo taisyklėmis bei fondo bendrai finansuojamų projektų išlaidų tinkamumu

(Pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6396)

(Tekstai autentiški tik anglų, bulgarų, čekų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis)

(2008/22/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ir panaikinantį Tarybos sprendimą 2004/904/EB ([1]), ypač į jo 23 straipsnį, 31 straipsnio 5 dalį, 33 straipsnio 6 dalį, 35 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) Reikia nustatyti sąlygas, kuriomis valstybės narės turėtų įgyvendinti Fondo veiksmus, visų pirma nustatyti, kokiomis aplinkybėmis atsakingoji institucija gali tiesiogiai įgyvendinti projektus. Taip pat reikėtų nustatyti papildomas nuostatas įgaliotosioms institucijoms.

(2) Reikia nustatyti procedūrų ir (arba) praktinių priemonių sąrašą, kurį skirtingos paskirtosios institucijos turėtų sudaryti ir laikytis jo naudodamos Fondo paramą.

(3) Reikia nustatyti atsakingųjų institucijų įsipareigojimus dėl galutinių paramos gavėjų prieš finansuotinų projektų atrankos ir patvirtinimo etapą ir dėl aspektų, kurie turėtų būti įtraukti tikrinant galutinio paramos gavėjo ir (arba) projekto partnerių deklaruojamas išlaidas, įskaitant administracinius paraiškų dėl kompensavimo patikrinimus ir atskirų projektų patikrinimus vietoje.

(4) Siekiant užtikrinti galimybę tinkamai patikrinti metinių programų išlaidas, būtina nustatyti kriterijus, kuriuos audito seka turėtų atitikti, kad būtų laikoma tinkama.

(5) Už projektų ir sistemų audito atlikimą atsako audito institucija. Siekiant užtikrinti, kad auditas būtų pakankamai išsamus bei veiksmingas ir visose valstybėse narėse būtų atliekamas pagal vienodus standartus, būtina nustatyti sąlygas, įskaitant pagrindines atrankos sąlygas, kurias auditas turėtų atitikti.

(6) Valstybės narės kartu su savo daugiamete programa turi pateikti Komisijai savo valdymo ir kontrolės sistemų aprašą. Kadangi šis dokumentas yra viena iš svarbiausių priemonių, kuriomis atsižvelgdama į bendrai valdomą Bendrijos biudžetą remiasi Komisija, siekdama įsitikinti, kad tam tikrą finansinę paramą valstybės narės naudoja pagal taikytinas taisykles ir principus, būtinus Bendrijos finansiniams interesams apsaugoti, svarbu išsamiai nurodyti, kokia informacija turėtų būti pateikta šiame dokumente.

([1]) OL L 144, 2007 6 6, p. 1.

▼B

(7) Siekiant suderinti išlaidų programavimo, Fondo įgyvendinimo veiksmų, audito ir tvirtinimo standartus, reikia aiškiai apibrėžti, kas turi būti pateikta daugiametėje programoje, metinėje programoje, pažangos ataskaitoje, galutinėje ataskaitoje, mokėjimo paraiškose, taip pat audito strategijoje, metinėje audito ataskaitoje, pagrįstumo deklaracijoje ir išlaidų patvirtinime.

(8) Kadangi reikalaujama, kad valstybės narės praneštų apie pažeidimus ir juos stebėtų, taip pat kad susigrąžintų neteisingai išmokėtas sumas, susijusias su finansavimu iš Fondo, reikia apibrėžti reikalavimus, taikytinus Komisijai siunčiamiems duomenims.

(9) Iš patirties žinoma, kad Europos Sąjungos piliečiai nepakankamai žino, koks yra Bendrijos vaidmuo finansuojant programas. Todėl tikslinga išsamiai apibrėžti informavimo ir viešinimo priemones, būtinas šiai komunikacijos ir informacijos spragai užpildyti.

(10) Siekiant užtikrinti, kad informacija apie esamas finansavimo galimybes būtų plačiai paskleista visoms suinteresuotosioms šalims, taip pat siekiant skaidrumo, reikėtų nustatyti minimalias priemones, kurių reikia galimiems galutiniams paramos gavėjams informuoti apie Bendrijos ir valstybių narių kartu siūlomas finansavimo iš Fondo galimybes. Kad Fondu būtų naudojamasi skaidriai, reikėtų skelbti galutinių paramos gavėjų sąrašą, projektų pavadinimus ir projektams skirto viešojo finansavimo sumą.

(11) Atsižvelgiant į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ([1]) ir į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ([2]), būtina numatyti, kiek tai susiję su šiame sprendime minimomis informavimo bei viešinimo priemonėmis ir auditu, kad Komisija ir valstybės narės turėtų užkirsti kelią bet kokiam neleistinam asmens duomenų atskleidimui arba prieigai prie jų, ir tiksliai apibrėžti, kokiu tikslu Komisija bei valstybės narės gali tvarkyti šiuos duomenis.

(12) Naudojantis elektroninėmis priemonėmis valstybių narių ir Komisijos keitimasis informacija ir finansiniais duomenimis yra paprastesnis, veiksmingesnis ir skaidresnis, tokiu būdu sutaupoma laiko. Kad būtų visiškai pasinaudota šiais pranašumais ir kartu išlaikytas mainų saugumas, Komisija galėtų sukurti bendrą kompiuterinę sistemą.

(13) Kad būtų užtikrintas veiksmingas ir patikimo finansų valdymo principus atitinkantis Fondo paramos panaudojimas valstybėse narėse, turėtų būti parengtos bendros Fondo finansuojamų išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės. Siekiant sumažinti administracinę naštą galutiniams paramos gavėjams ir paskirtosioms institucijoms, nustatyto dydžio netiesioginės išlaidos turėtų atitikti finansavimo reikalavimus, esant tam tikroms sąlygoms.

(14) Pagal Protokolo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Airijos Karalystės pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 3 straipsnį Jungtinei Karalystei yra privalomas pagrindinis teisės aktas, dėl to privalomas ir šis sprendimas.

(15) Pagal Protokolo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Airijos Karalystės pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 3 straipsnį Airijai yra privalomas pagrindinis teisės aktas, dėl to privalomas ir šis sprendimas.

([1]) OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).
([2]) OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

▼B

(16) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 2 straipsnį Danijai nėra privalomas šis sprendimas, todėl ji neprivalo jo taikyti.

(17) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Fondo valdymo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

▼B

TURINYS

I dalis.	Įvadas
1 skyrius.	Dalykas ir apibrėžtys
1 straipsnis.	Dalykas
2 straipsnis	Apibrėžtys
II dalis.	Keturiems fondams bendros nuostatos
1 skyrius.	Paskirtosios institucijos
3 straipsnis.	Bendros institucijos
4 straipsnis.	Įgaliotoji institucija
5 straipsnis.	Užsakomosios užduotys
2 skyrius.	Valdymo ir kontrolės sistemos
6 straipsnis.	Procedūrų vadovas
7 straipsnis.	Atsakingosios institucijos vykdomas Fondo paramos naudojimas
8 straipsnis.	Sąlygos, kuriomis atsakingoji institucija veikia kaip vykdomoji įstaiga
9 straipsnis.	Atrankos ir skyrimo procedūra, kai atsakingoji institucija veikia kaip skiriančioji įstaiga
10 straipsnis.	Dotacijų susitarimai su galutiniais paramos gavėjais, kai atsakingoji institucija veikia kaip skiriančioji įstaiga
11 straipsnis.	Įgyvendinimo sutartys
12 straipsnis.	Galutinio Bendrijos įnašo nustatymas
13 straipsnis.	Techninė pagalba
14 straipsnis.	Techninės pagalbos išlaidos tais atvejais, kai institucija yra bendra
15 straipsnis.	Atsakingosios institucijos atliekami patikrinimai
16 straipsnis.	Audito seka
17 straipsnis.	Sistemų ir projektų auditas
18 straipsnis.	Tvirtinančiosios institucijos atliekami patikrinimai
3 skyrius.	Teiktina informacija apie Fondo lėšų naudojimą
19 straipsnis.	Proporcingumo principas
20 straipsnis.	Valdymo ir kontrolės sistemų aprašas
21 straipsnis.	Valdymo ir kontrolės sistemų aprašo patikslinimas
22 straipsnis.	Programavimo dokumentai
23 straipsnis.	Lėšų paskirstymo metinėse programose patikslinimas
24 straipsnis.	Metinių programų įgyvendinimo pažangos ir galutinės ataskaitos bei mokėjimo prašymai
25 straipsnis.	Audito institucijos nustatyti dokumentai
26 straipsnis.	Tvirtinančiosios institucijos nustatyti dokumentai
4 skyrius.	Pranešimas apie pažeidimus
27 straipsnis.	Pradinis pranešimas. Nukrypimai
28 straipsnis.	Pranešimas apie tolesnes priemones. Nesusigrąžinimas
29 straipsnis.	Ryšiai su valstybėmis narėmis
30 straipsnis.	Informacijos naudojimas
5 skyrius.	Informacija ir viešumas
31 straipsnis.	Informacija galimiems galutiniams paramos gavėjams
32 straipsnis.	Informacija galutiniams paramos gavėjams

▼B

33 straipsnis.	Atsakingosios institucijos atsakomybė, susijusi su plačiosios visuomenės informavimu ir informacijos viešinimu
34 straipsnis.	Galutinių paramos gavėjų atsakomybė, susijusi su plačiosios visuomenės informavimu ir informacijos viešinimu
35 straipsnis.	Su veikla susijusių informavimo ir viešinimo priemonių techninės savybės
6 skyrius.	Asmens duomenys
36 straipsnis.	Asmens duomenų apsauga
7 skyrius.	Keitimasis dokumentais elektroninėmis priemonėmis
37 straipsnis.	Keitimasis dokumentais elektroninėmis priemonėmis
38 straipsnis.	Kompiuterinė keitimosi dokumentais sistema
III dalis.	Europos pabėgėlių fondui būdingos nuostatos
1 skyrius.	Atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės
39 straipsnis.	Atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės
2 skyrius.	Valdymo ir kontrolės sistemos
40 straipsnis.	Neatidėliotinos priemonės
41 straipsnis.	Fiksuota suma persikėlusiems asmenims
42 straipsnis.	Metinių programų įgyvendinimas
IV dalis.	Baigiamosios nuostatos
43 straipsnis.	Adresatai
PRIEDAI	

▼B

I DALIS

ĮVADAS

1 SKYRIUS

Dalykas ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame sprendime nustatytos Fondo paramos panaudojimo taisyklės dėl:

a) paskirtųjų institucijų;

b) valdymo ir kontrolės sistemų;

c) informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti Komisijai dėl Fondo naudojimo;

d) ataskaitų apie pažeidimus;

e) informavimo ir viešinimo;

f) asmens duomenų;

g) elektroninio keitimosi dokumentais.

2. Toliau išdėstytos nuostatos taikomos nepažeidžiant 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ([1]).

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamos šios apibrėžtys:

— pagrindinis teisės aktas – Sprendimas Nr. 573/2007/EB,

— Fondas – Europos pabėgėlių fondas, įsteigtas pagrindiniu teisės aktu,

— keturi fondai – Europos pabėgėlių fondas, Išorinių sienų fondas, Europos grąžinimo fondas ir Europos fondas trečiųjų šalių piliečių integracijai, įsteigti Sprendimu Nr. 573/2007/EB, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 574/2007/EB ([2]), Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 575/2007/EB ([3]) ir Sprendimu 2007/435/EB ([4]) pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą,

— atsakingoji institucija – pagal pagrindinio teisės akto 25 straipsnio 1 dalies a punktą valstybės narės paskirta įstaiga,

— tvirtinančioji institucija – pagal pagrindinio teisės akto 25 straipsnio 1 dalies b punktą valstybės narės paskirta įstaiga,

— audito institucija – pagal pagrindinio teisės akto 25 straipsnio 1 dalies c punktą valstybės narės paskirta įstaiga,

([1]) OL L 292, 1996 11 15, p. 2.
([2]) OL L 144, 2007 6 6, p. 22.
([3]) OL L 144, 2007 6 6, p. 45.
([4]) OL L 168, 2007 6 28, p. 18.

▼B

— įgaliotoji institucija – pagal pagrindinio teisės akto 25 straipsnio 1 dalies d punktą valstybės narės paskirta įstaiga,

— paskirtosios institucijos – pagal pagrindinio teisės akto 25 straipsnį valstybės narės paskirtos institucijos,

— veiksmas – Fondo veiksmas, kaip apibrėžta pagrindinio teisės akto 3 ir 5 straipsniuose,

— projektas – konkretūs, praktiniai būdai, kuriuos galutiniai dotacijų gavėjai naudoja visam veiksmui ar daliai jo įgyvendinti,

— galutinis paramos gavėjas – juridinis asmuo, atsakingas už projektų įgyvendinimą, pvz., NVO, federalinės, nacionalinės, regioninės ar vietos institucijos, kitos ne pelno organizacijos, privatinės arba viešosios teisės reglamentuojamos bendrovės arba tarptautinės organizacijos,

— projekto partneris – bet kuris projektą įgyvendinantis juridinis asmuo, kuris bendradarbiauja su galutiniu paramos gavėju suteikdamas projektui išteklių ir per galutinį paramos gavėją gaudamas dalį Bendrijos paramos,

— strateginės gairės – Fondo intervencijos sistema, patvirtinta Komisijos sprendimu 2007/815/EB ([1]),

— prioritetas – veiksmų rinkinys, strateginėse gairėse apibrėžtas kaip prioritetinis;

— konkretus prioritetas – strateginėse gairėse kaip konkretus prioritetas apibrėžta veiksmų, kurių didesnis procentas gali būti bendrai finansuojamas pagal pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 4 dalį, visuma,

— pirminis administracinis ar teisminis tyrimas – pirmasis administracinės ar teisminės kompetentingos institucijos atliktas raštiškas įvertinimas, kuriame remiantis konkrečiais faktais prieita prie išvados, kad buvo padarytas pažeidimas, neatmetant galimybės šią išvadą vėliau patikslinti arba panaikinti administracinio ar teismo proceso metu,

— pažeidimas – bet koks Bendrijos teisės pažeidimas, atsiradęs dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiklos ar neveikimo, kai dėl nepagrįstų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto išlaidų padaroma arba gali būti padaryta žala bendrajam biudžetui,

— įtarimas sukčiavimu – pažeidimas, dėl kurio nacionaliniu lygiu pradedamas administracinis arba teismo procesas, kad būtų nustatyta tyčinė veika, visų pirma Konvencijos dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ([2]), sudarytos remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti sukčiavimo atvejai,

— bankrotas – bankroto bylos, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 ([3]) 2 straipsnio a punkte,

— dotacijos susitarimas – susitarimas arba lygiavertės formos teisinis dokumentas, kuriuo remdamosi valstybės narės teikia galutiniam paramos gavėjui dotacijas iš Fondo remiamam projektui įgyvendinti.

([1]) OL L 326, 2007 12 12, p. 29.
([2]) OL C 316, 1995 11 27, p. 49.
([3]) OL L 160, 2000 6 30, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 681/2007 (OL L 159, 2007 6 20, p. 1).

▼B

II DALIS

KETURIEMS FONDAMS TAIKYTINOS BENDROS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Paskirtosios institucijos

3 straipsnis

Bendros institucijos

Valstybės narės gali paskirti tą pačią atsakingąją instituciją, audito instituciją ar tvirtinančiąją instituciją dviem ar daugiau iš keturių fondų.

4 straipsnis

Įgaliotoji institucija

1. Bet koks užduočių perdavimas turi atitikti patikimo finansinio valdymo principą, kuriuo reikalaujama veiksmingos ir kvalifikuotos vidaus kontrolės, ir užtikrinti nediskriminavimo bei Bendrijos finansavimo matomumo principo laikymąsi. Joks perduotų užduočių vykdymas negali kelti interesų konfliktų.

2. Atsakingosios institucijos įgaliotajai institucijai perduodamų užduočių aprėptis ir nuodugni perduodamų užduočių vykdymo tvarka oficialiai įforminama raštu.

Perdavimo metu paminima bent jau:

a) nuorodos į susijusius Bendrijos teisės aktus;

b) įgaliotajai institucijai patikėta užduotis;

c) įgaliotosios institucijos teisės ir pareigos bei jos prisiimama atsakomybė;

d) įgaliotosios institucijos įsipareigojimas sukurti ir palaikyti organizacinę struktūrą ir valdymo bei kontrolės sistemą, pritaikytą savo pareigoms atlikti;

e) patikimo finansinio valdymo ir perduodamų užduočių teisėtumo ir taisyklingumo garantija, kurią reikia pateikti.

3. Ryšių su Komisija palaikymas, nurodytas pagrindinio teisės akto 25 straipsnio 1 dalies a punkte, negali būti perduodamas. Įgaliotoji institucija ryšius su Komisija palaiko per atsakingąją instituciją.

4. Jei įgaliotoji institucija nėra valdžios institucija arba įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir kuri teikia viešąsias paslaugas, atsakingoji institucija negali tai institucijai perduoti jokių vykdomųjų galių, kai pagal jas galima dideliu mastu veikti savo nuožiūra priimant politinius sprendimus.

5. Užduočių perdavimas įgaliotosioms institucijoms nedaro poveikio atsakingosios institucijos atsakomybei ir pastaroji lieka atsakinga už perduotas užduotis.

6. Kai atsakingoji institucija perduoda įgaliotajai institucijai užduotis, visos su atsakingąja institucija susijusios šio sprendimo nuostatos įgaliotajai institucijai galioja *mutatis mutandis*.

5 straipsnis

Užsakomosios užduotys

Įgaliotosios institucijos gali užsakyti atlikti kai kurias užduotis, bet jos lieka atsakingos už šias užduotis, atsižvelgiant į pagrindinio teisės akto 27, 29 ir 30 straipsniuose apibrėžtą jų atsakomybę.

▼B

2 SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

6 straipsnis

Procedūrų vadovas

Pagal pagrindinio teisės akto 31 straipsnio 2 dalį ir atsižvelgdamos į proporcingumo principą, valstybės narės parengia vadovą, kuriame išdėstomos procedūros ir praktiniai nurodymai, susiję su:

a) paskirtųjų institucijų funkcionavimu;

b) nurodymais, užtikrinančiais deramą funkcijų atskyrimą;

c) tam tikrais atvejais įgaliotųjų institucijų ir kitų užduočių, dėl kurių naudojamasi užsakomosiomis paslaugomis, stebėsena;

d) daugiamečių ir metinių programų kūrimu;

e) audito strategijos ir metinių audito planų kūrimu;

f) projektų atranka, dotacijų skyrimu ir projektų stebėsena bei finansiniu valdymu;

g) pažeidimų valdymu, finansinėmis korekcijomis ir lėšų grąžinimu;

h) audito misijų rengimu ir įgyvendinimu;

i) audito ataskaitų ir deklaracijų rengimu;

j) išlaidų tvirtinimu;

k) programos vertinimu;

l) ataskaitų Komisijai teikimu;

m) audito seka.

7 straipsnis

Atsakingosios institucijos vykdomas Fondo paramos naudojimas

1. Naudodama Fondo paramą, atsakingoji institucija gali veikti kaip skiriančioji įstaiga ir (arba) kaip vykdomoji įstaiga.

2. Atsakingoji institucija veikia kaip skiriančioji įstaiga tais atvejais, kai ji įgyvendina projektus, paprastai kasmet skelbdama viešus kvietimus teikti paraiškas.

Nei atsakingoji institucija, nei bet kuri įgaliotoji institucija negali teikti paraiškas atsakydamos į tokius kvietimus teikti paraiškas.

Tinkamai pagrįstais atvejais, įskaitant tolesnį daugiamečių projektų, atrinktų po ankstesnio kvietimo teikti paraiškas, vykdymą pagal pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 6 dalį, arba susidarius kritinei padėčiai dotacijos gali būti skiriamos neskelbiant kvietimo teikti paraiškas.

3. Atsakingoji institucija veikia kaip vykdomoji įstaiga tais atvejais, kai nusprendžia įgyvendinti projektus tiesiogiai, kai dėl projektų ypatybių, pavyzdžiui, *de jure* monopolio atvejais arba saugumo sumetimais, galimas tik toks jų įgyvendinimo būdas. Tokiais atvejais taisyklės dėl galutinio paramos gavėjo atsakingajai institucijai galioja *mutatis mutandis*.

▼B

8 straipsnis

Sąlygos, kuriomis atsakingoji institucija veikia kaip vykdomoji įstaiga

1. Pagal konkrečią metinę programą nustatomos ir Komisijai pranešamos priežastys, dėl kurių atsakingoji institucija įgyvendindama projektus veikia kaip vykdomoji įstaiga.

2. Įgyvendindama projektus, atsakingoji institucija užtikrina geriausio kainos ir kokybės santykio principą ir neleidžia kilti interesų konfliktams.

3. Atsakingoji institucija gali įgyvendinti 7 straipsnio 3 dalyje nurodytus projektus tiesiogiai ir (arba) kartu su bet kuria nacionaline institucija, kuri yra kompetentinga dėl savo techninės patirties, aukšto lygio specializacijos arba administracinių galių. Konkrečioje metinėje programoje taip pat nurodomos pagrindinės įgyvendinant projektą dalyvaujančios nacionalinės valdžios institucijos.

4. Administraciniame sprendime bendrai finansuoti iš Fondo finansuojamą projektą pateikiama informacija, kurios reikia bendrai finansuojamiems produktams ir paslaugoms stebėti bei patirtoms išlaidoms tikrinti. Visos susijusios nuostatos, taikomos dotacijos susitarimui ir išdėstytos 10 straipsnio 2 dalyje, tiksliai apibrėžiamos lygiavertės formos teisiniame dokumente.

5. Kad būtų užtikrintas pakankamas funkcijų atskyrimas, veiksminga Europos Bendrijų finansinių interesų kontrolė ir tinkama jų apsauga, galutinėje metinės programos įgyvendinimo ataskaitoje nurodoma informacija apie naudotas procedūras ir praktikas, taip pat paaiškinama, kaip buvo išvengta interesų konfliktų.

6. Kai atsakingoji institucija turėtų reguliariai veikti kaip vykdomoji įstaiga iš Fondo bendrai finansuojamuose projektuose:

a) audito institucija neturi būti tos pačios įstaigos kaip ir atsakingoji institucija dalis, išskyrus atvejus, kai užtikrinamas jos audito savarankiškumas ir ji atsiskaito kitai įstaigai, nesusijusiai su įstaiga, kurios dalimi yra audito institucija ir atsakingoji institucija;

b) atsakingosios institucijos užduotims, apibrėžtoms pagrindinio teisės akto 27 straipsnyje, nėra poveikio, kai atsakingoji institucija projektus įgyvendina tiesiogiai.

7. Kai įgaliotoji institucija turėtų veikti kaip Fondo bendrai finansuojamų projektų vykdomoji įstaiga, tokia įgaliotoji institucija negali būti vienintelė asignavimų, kuriuos valdyti ji buvo įgaliota, gavėja.

9 straipsnis

Atrankos ir skyrimo procedūra, kai atsakingoji institucija veikia kaip skiriančioji įstaiga

1. 7 straipsnio 2 dalyje apibrėžti kvietimai teikti paraiškas skelbiami taip, kad būtų užtikrintas visiškas viešumas tarp galimų gavėjų. Apie bet kokį kvietimų teikti paraiškas turinio pasikeitimą taip pat skelbiama tomis pačiomis sąlygomis.

Kvietimuose teikti paraiškas nurodoma:

a) tikslai;

b) atrankos kriterijai, atitinkantys pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 5 dalį, ir tiesiogiai susiję patvirtinamieji dokumentai;

c) susitarimai dėl Bendrijos ir, jei taikytina, nacionalinio finansavimo;

d) susitarimai ir galutinė paraiškų pateikimo data.

▼B

2. Projektų atrankos ir dotacijų skyrimo tikslais atsakingoji institucija užtikrina, kad galimi gavėjai būtų informuoti apie šias konkrečias sąlygas, susijusias su projektais, kurie bus įgyvendinami:

a) išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisykles;

b) įgyvendinimo terminą; ir

c) finansinę ir kitą informaciją, kuri turi būti saugoma ir perduodama.

Prieš priimdama sprendimą dėl dotacijos skyrimo, atsakingoji institucija įsitikina, kad galutinis paramos gavėjas ir (arba) projekto partneriai pajėgūs įvykdyti šias sąlygas.

3. Atsakingoji institucija užtikrina, kad būtų atlikta projektų, kuriems suteiktos dotacijos, oficiali, techninė ir biudžeto analizė bei kokybinis vertinimas, taikant kvietime teikti paraiškas nustatytus kriterijus. Kitų projektų atmetimo priežastys įforminamos.

4. Valstybė narė nusprendžia, kam tenka įgaliojimai skirti dotacijas projektams, ir užtikrina, kad visais atvejais ir, visų pirma, kai paraiškų teikėjai yra nacionalinės įstaigos, būtų išvengta interesų konfliktų.

5. Sprendime dėl dotacijos skyrimo nurodoma bent jau galutinio paramos gavėjo ir (arba) projekto partnerių pavadinimai, svarbiausios projekto detalės ir jo veiklos tikslai, didžiausia Fondo bendrai finansuojama suma ir didžiausias visų finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų bendrai finansuojamas procentas.

6. Kiekvienam paraiškos teikėjui siunčiama raštiška informacija apie atrankos proceso rezultatus ir kartu pateikiamas atrankos sprendimų paaiškinimas. Jei taip nustatyta nacionalinės teisės aktuose, paminima tiesiogiai susijusi peržiūros procedūra.

10 straipsnis

Dotacijų susitarimai su galutiniais paramos gavėjais, kai atsakingoji institucija veikia kaip skiriančioji įstaiga

1. Atsakingoji institucija nustato išsamią projekto valdymo tvarką, kuri, *inter alia*, apima:

a) dotacijų susitarimų su atrinktais galutiniais paramos gavėjais pasirašymą;

b) susitarimų ir visų jų pakeitimų įgyvendinimo kontrolę, sukuriant projektų administracinės stebėsenos (susirašinėjimo, pakeitimų kopijų ir priminimo laiškų išsiuntimo ir stebėsenos, ataskaitų gavimo ir tvarkymo, kt.) sistemą.

2. Dotacijų susitarimuose, *inter alia*, nustatoma:

a) didžiausia dotacijos suma;

b) didžiausias Bendrijos įnašo procentas pagal pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 4 dalį arba 21 straipsnio 3 dalį;

c) išsamus remiamo projekto aprašas ir tvarkaraštis;

d) jeigu taikytina, užduočių ir su jomis susijusių išlaidų dalis, kurią galutinis paramos gavėjas numato pavesti įvykdyti trečiosioms šalims pagal subrangos sutartis;

e) susitarimu numatytas išankstinis projekto biudžetas ir projekto finansavimo planas, įskaitant fiksuotą netiesioginių išlaidų procentą, nustatytą 11 priede dėl išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklių;

f) susitarimo įgyvendinimo tvarkaraštis ir nuostatos (įsipareigojimai teikti ataskaitas, pakeitimai ir nutraukimas);

g) projekto veiklos tikslai ir naudotini rodikliai;

h) finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų apibrėžimas;

▼B

i) sąlygos, susijusios su dotacijos mokėjimu, ir apskaitos tvarkymo reikalavimai;

j) su audito seka susijusios sąlygos;

k) svarbios nuostatos, susijusios su duomenų apsauga;

l) svarbios nuostatos, susijusios su viešumu.

3. Jei reikia, galutiniai paramos gavėjai užtikrina, kad visiems projekto partneriams būtų taikomi tokie patys įsipareigojimai, kaip ir jiems. Partneriai prisiima atsakomybę per galutinį paramos gavėją, kuris lieka galiausiai atsakingas sutarties sąlygų atžvilgiu ir už save, ir už visus projekto partnerius.

Galutiniai paramos gavėjai saugo patvirtintas apskaitos dokumentų, patvirtinančių partnerių įgyvendinant projektą gautas pajamas ir patirtas išlaidas, kopijas.

4. Dotacijų susitarimuose aiškiai numatoma, kad Komisija ir Audito Rūmai turi įgaliojimus tikrinti visų galutinių gavėjų, projekto partnerių ir subrangovų dokumentus ir tai daryti jų patalpose.

11 straipsnis

Įgyvendinimo sutartys

Nepažeidžiant galiojančių Bendrijos ir valstybių narių viešųjų pirkimų taisyklių, dotacijų susitarimuose nustatoma, kad įgyvendindami projektą galutiniai paramos gavėjai ir (arba) projekto partneriai konkurso tvarka sudaro viešųjų pirkimų sutartis su geriausią ekonominį pasiūlymą pateikusiu subjektu ir stengiasi išvengti bet kokio interesų konflikto. Tačiau, nepažeidžiant galiojančių Bendrijos ir valstybių narių viešųjų pirkimų taisyklių, sutartys, kurių vertė mažesnė kaip 5 000 EUR, gali būti pasirašomos esant vienam pasiūlymui ir nerengiant konkurso.

12 straipsnis

Galutinio Bendrijos įnašo nustatymas

Skaičiuojant galutinį mokėjimą galutiniam gavėjui, visas kiekvienam projektui skirtas Bendrijos įnašas turi būti lygus mažiausiai iš šių trijų sumų:

a) dotacijos susitarime nurodytai didžiausiai sumai;

b) didžiausiai bendrai finansuojamai sumai, gaunamai padauginus visas finansavimo reikalavimus atitinkančias konkretaus projekto išlaidas iš pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 4 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodyto procento (50 %, 75 % ar 80 %); ir

c) sumai, gaunamai taikant ne pelno principą, kaip apibrėžta 11 priedo I.3.3 punkte.

13 straipsnis

Techninė pagalba

1. Kaip apibrėžta pagrindinio teisės akto 15 straipsnyje, Komisijos iniciatyva techninė pagalba iš Fondo gali būti finansuojama iki 100 %.

2. Kaip apibrėžta pagrindinio teisės akto 16 straipsnyje, valstybių narių iniciatyva techninė pagalba iš Fondo gali būti finansuojama iki 100 %.

3. Techninės pagalbos Komisijos arba valstybių narių iniciatyva forma gali būti viešųjų pirkimų sutartys, honorarai ekspertams ir (arba) bet kokios administracinės išlaidos, atitinkančios III dalies 1 skyriuje apibrėžtas atitikties finansavimo reikalavimams taisykles.

▼B

14 straipsnis

Techninės pagalbos išlaidos tais atvejais, kai institucija yra bendra

1. Kai viena ar kelios paskirtosios institucijos yra bendros dviem ar daugiau iš keturių fondų, asignavimai techninės pagalbos išlaidoms kiekvienai konkrečiai metinei programai gali būti iš dalies arba visiškai sujungiami.

2. Išlaidos techninei pagalbai paskirstomos konkretiems fondams ir pageidautina, kad tai būtų daroma paprastu ir tipišku paskirstymo būdu. Dėl tokio paskirstymo būdo neturi padidėti didžiausia išlaidų techninei pagalbai suma, skirta kiekvienai konkrečiai metinei programai.

15 straipsnis

Atsakingosios institucijos atliekami patikrinimai

1. Patikrinimai, kuriuos pagal pagrindinio teisės akto 27 straipsnio 1 dalies g punktą turi atlikti arba už kurių atlikimą atsakomybę turi prisiimti atsakingoji institucija, apima atitinkamai administracinius, finansinius, techninius ir fizinius projektų aspektus.

Atliekant patikrinimus turi būti užtikrinta, kad deklaruojamos išlaidos būtų tikros ir pagrįstos projekto tikslu, finansuojami projektai būtų įgyvendinami pagal dotacijų susitarimus, Bendrijos įnašas atitiktų reikalavimus, visų pirma dėl pagrindinio teisės akto 14 straipsnyje nustatytos finansavimo struktūros, galutinio paramos gavėjo paraiškos dėl kompensavimo būtų teisingos, projektai ir išlaidos atitiktų Bendrijos ir valstybių narių taisykles, būtų išvengta dvigubo išlaidų finansavimo pasinaudojant kitomis Bendrijos ar valstybių narių programomis ir kitais programavimo laikotarpiais.

Be to, patikrinimai apima:

a) kiekvienos galutinių paramos gavėjų atsiųstos paraiškos dėl kompensavimo administracinį ir finansinį patikrinimą;

b) galutinių paramos gavėjų deklaruojamų išlaidų, pajamų ir paskirtomis pajamomis padengtų išlaidų svarbumo, tikslumo ir atitikties finansavimo reikalavimams patikrinimą, bent jau atliekant tipinę visų prie dotacijos susitarimo pridėtų dokumentų, pagrindžiančių visas biudžeto antraštines dalis, atranką;

c) įvairių projektų patikrinimą vietoje, atliekant bent jau atranką, kuri apimtų atitinkamai įvairias projektų rūšis ir apimtis ir kurią atliekant būtų atsižvelgta į bet kokius jau nustatytus rizikos veiksnius, kad būtų deramai užtikrintas pagrindinių sandorių teisėtumas ir teisingumas, įvertinant atsakingosios institucijos nustatytos rizikos lygį.

Šio straipsnio a ir b punktuose nurodyti patikrinimai neturi būti atliekami, jeigu galutinis gavėjas įpareigojamas pateikti nepriklausomo auditoriaus audito sertifikatą, aprėpiantį visus a ir b punktuose minimus aspektus.

2. Kiekvienas atliktas patikrinimas registruojamas nurodant atliktą darbą, jo datą, rezultatus ir priemones, kurių imtasi reaguojant į nustatytas klaidas. Atsakingoji institucija užtikrina, kad Komisija ir Audito Rūmai penkerius metus po projekto užbaigimo galėtų susipažinti su visais patvirtinamaisiais dokumentais, susijusiais su atliktais patikrinimais. Šis laikotarpis nutraukiamas dėl procesinių veiksmų arba tinkamai pagrįstu Komisijos prašymu.

3. Jeigu atsakingoji institucija pagal metinę programą veikia kaip vykdomoji įstaiga, kaip nustatyta 7 straipsnio 3 dalyje, šio straipsnio 1 dalyje minimi patikrinimai atliekami laikantis tinkamo funkcijų atskyrimo principo.

▼B

16 straipsnis

Audito seka

1. Pagal pagrindinio teisės akto 27 straipsnio 1 dalies k punktą audito seka laikoma tinkama, jeigu atitinka šiuos kriterijus:

a) leidžia Komisijai patvirtintas sumas suderinti su tvirtinančiosios institucijos, atsakingosios institucijos, įgaliotųjų institucijų ir galutinių gavėjų turimais išsamiais apskaitos įrašais ir patvirtinamaisiais dokumentais, susijusiais su iš Fondo bendrai finansuojamais projektais;

b) leidžia patikrinti viešojo įnašo išmokėjimą galutiniam paramos gavėjui, iš Fondo suteiktų Bendrijos lėšų paskirstymą ir pervedimą bei projekto bendro finansavimo šaltinius;

c) leidžia patikrinti, kaip taikomi metinei programai nustatyti atrankos kriterijai;

d) kiekvieno projekto atžvilgiu atitinkamai apima technines specifikacijas ir finansavimo planą, su dotacijos patvirtinimu susijusius dokumentus, su viešųjų pirkimų procedūromis susijusius dokumentus ir atliktų patikrinimų bei audito ataskaitas.

2. Atsakingoji institucija užtikrina, kad būtų registruojama visų su konkrečiomis išmokomis iš Fondo susijusių dokumentų vieta.

17 straipsnis

Sistemų ir projektų auditas

1. Turi būti atliekamas pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytas valstybių narių sukurtų valdymo ir kontrolės sistemų ir audito institucijos patvirtintu būdu atrinktų projektų auditas.

Atranka atliekama taip, kad:

a) apimtų atitinkamai įvairias projektų rūšis ir apimtis;

b) būtų atsižvelgta į bet kokius rizikos veiksnius, kuriuos nustatė valstybių narių ar Bendrijos kontrolės institucijos, ir į patikrinimų išlaidų bei gautos naudos aspektus.

Bent jau proporcingai turi būti atrinkti ir projektai, kuriuos įgyvendino atsakingoji institucija, veikianti kaip vykdomoji įstaiga.

Naudojamas atrankos metodas patvirtinamas dokumentais.

2. Bent vieną kartą iki 2013 m. turi būti atliktas kiekvieno iš toliau nurodytų procesų valdymo ir kontrolės sistemų auditas: programavimo, užduočių perdavimo, atrankos ir skyrimo, projektų stebėsenos, mokėjimų, išlaidų patvirtinimo, ataskaitų teikimo Komisijai, galimų neatitikimų nustatymo ir ištaisymo bei programų vertinimo.

3. Projektų auditas atliekamas vietoje tikrinant galutinio gavėjo ir (arba) projekto partnerių dokumentus ir apskaitą. Auditas turi patvirtinti, kad:

a) projektas atitinka metinei programai taikomus atrankos kriterijus, buvo įgyvendintas laikantis dotacijos susitarimo ir atitinka visus jam taikomus reikalavimus dėl savo funkcionalumo ir naudos ar siektinų tikslų;

b) deklaruotos išlaidos atitinka tai, kas nurodyta galutinio paramos gavėjo ir (arba) projekto partnerių apskaitoje ir patvirtinamuose dokumentuose, o ta apskaita atitinka atsakingosios institucijos ar bet kurios įgaliotosios įstaigos saugomus patvirtinamuosius dokumentus;

c) išlaidos atitinka 11 priede nustatytus finansavimo reikalavimus, nacionalinės atrankos procedūros metu nustatytus reikalavimus, dotacijos susitarimo sąlygas ir faktiškai atliktus darbus ir, kai taikytina, kitus Bendrijos ir valstybių narių reikalavimus;

▼B

d) projekto nauda ar tikėtina nauda atitinka pagrindinio teisės akto 3, 5 ir 16 straipsniuose nustatytus tikslus, veiksmus ar priemones ir, kai taikytina, apima tikslinę gyventojų grupę;

e) pagal pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 2 dalį galutiniam gavėjui buvo sumokėtas viešasis ar privatusis įnašas;

f) yra tinkama audito seka;

g) nėra interesų konfliktų, pasiektas geras kainos ir kokybės santykis, pirmiausia tais atvejais, kai atsakingoji institucija veikia kaip projekto vykdomoji įstaiga.

4. Pagal pagrindinio akto 30 straipsnio 1 dalies b punktą tik tos išlaidos, kurios patenka į audito sritį pagal šio straipsnio 3 dalį, yra įtraukiamos į audituotų išlaidų sumą. Jei auditas atliekamas iki projekto užbaigimo, įvertinant, kiek išlaidų audituota, įtraukiamos tik faktiškai audituotos išlaidos.

5. Kai nustatytos problemos pagal savo pobūdį yra sisteminės ir todėl gali kelti pavojų kitiems projektams, kad būtų nustatytas tokių problemų mastas, audito institucija užtikrina tolesnį tyrimą, įskaitant prireikus papildomą auditą. Atitinkamos institucijos imasi būtinų prevencijos ir korekcinių priemonių.

6. Audito institucija daro išvadas remdamasi audito, susijusio su Komisijai deklaruotomis išlaidomis, rezultatais ir praneša Komisijai tokias išvadas metinėje audito ataskaitoje. Metinėse programose, kurioms taikoma procentinė klaidų norma yra didesnė nei Bendrijos įnašo 2 % reikšmingumo lygis, audito institucija išanalizuoja šios klaidos reikšmingumą ir imasi būtinų priemonių, įskaitant tam tikrų rekomendacijų pateikimą, apie kurias pranešama bent jau metinėje audito ataskaitoje.

18 straipsnis

Tvirtinančiosios institucijos atliekami patikrinimai

1. Tais atvejais, kai audito institucija pateikia sąlyginę arba neigiamą nuomonę apie valdymo ir kontrolės sistemos veikimą, tvirtinančioji institucija patikrina, ar tokia informacija buvo pateikta Komisijai. Ji taip pat užtikrina, kad atsakingoji institucija, siekdama atkurti veiksmingai veikiančias valdymo ir kontrolės sistemas ir įvertinti netinkamo veikimo poveikį išlaidų deklaravimui, įvykdytų tinkamą veiksmų planą.

2. Jeigu metinės programos įgyvendinimo galutinės ataskaitos tikslu audito institucija nepripažįsta galiojančiu mokėjimo prašymo arba grąžinamų išlaidų deklaracijos, tvirtinančioji institucija užtikrina, kad nedelsiant būtų pateiktas teisingas mokėjimo prašymas arba grąžinamų išlaidų deklaracija.

3 SKYRIUS

Teiktina informacija apie Fondo lėšų naudojimą

19 straipsnis

Proporcingumo principas

1. Pagal pagrindinio teisės akto 9 straipsnio 2 dalį valstybių narių turimos informacijos apie Fondo lėšų naudojimą, Komisijai perduodamos šiame skyriuje minimuose dokumentuose, kiekis gali būti proporcingas konkrečiai valstybei narei skirto Bendrijos įnašo sumai ir, kai taikytina, gali būti pateikta tokios informacijos santrauka.

▼B

2. Tačiau Komisijos paprašytos, valstybės narės vis tiek pateikia išsamesnės informacijos. Komisija gali paprašyti tokios informacijos, jeigu pasirodo, jog ji būtina, kad Komisija galėtų veiksmingai vykdyti savo įsipareigojimus pagal pagrindinį teisės aktą ir Finansinį reglamentą.

20 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų aprašas

1. Pagal 1 priede pateiktą pavyzdį pateikiamas pagrindinio teisės akto 31 straipsnio 4 dalyje ir 32 straipsnio 2 dalyje nurodytų valdymo ir kontrolės sistemų aprašas.

2. Atsakingoji institucija patvirtina bet kurios įgaliotosios institucijos įdiegtų sistemų aprašą. Kiekviena paskirtoji institucija patvirtina su ja susijusių valdymo ir kontrolės sistemų aprašo tikslumą. Be to, audito institucija taip pat patvirtina, kad aprašas yra išsamus.

3. Nagrinėdama aprašą, Komisija gali paprašyti pateikti paaiškinimų ir pasiūlyti priemones, kad būtų laikomasi pagrindiniame teisės akte esančių nuostatų. Prireikus Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atvykti į vietą.

4. Jeigu atsakingoji institucija yra ta pati dviem ar daugiau iš keturių fondų arba kai dviem ar daugiau iš keturių fondų naudojamos bendros sistemos, gali būti pateiktas bendrų valdymo ir kontrolės sistemų aprašas, prireikus nurodant bet kokius specifinius požymius.

21 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų aprašo patikslinimas

1. Atsakingoji institucija:

a) pateikdama metinės programos projektą, praneša, ar buvo padaryta pakeitimų valdymo ir kontrolės sistemose;

b) informuoja Komisiją apie bet kokį esminį pakeitimą ne vėliau, kaip įsigaliojus bet kokiam tokiam pakeitimui;

c) Komisijos prašymu pateikia patikslintą aprašą, jeigu yra daug esminių pakeitimų.

2. Esminiai pakeitimai yra tokie, kurie gali daryti poveikį funkcijų atskyrimui, atrankos, skyrimo, valdymo ir mokėjimo mechanizmų veiksmingumui ir ryšiams su Komisija. Jie visų pirma apima pakeitimus vienoje iš paskirtųjų institucijų, apskaitos sistemoje ir mokėjimo bei tvirtinimo procesų pakeitimus.

3. Valdymo ir kontrolės sistemų patikslinimui galioja ta pati 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

22 straipsnis

Programavimo dokumentai

1. Kaip nurodyta pagrindinio teisės akto 18 straipsnyje, valstybės narės pateikia Komisijai daugiametę programą pagal 2 priede esantį pavyzdį.

2. Kaip nurodyta pagrindinio teisės akto 20 straipsnyje, valstybės narės pateikia Komisijai metines programas pagal 3 priede esantį pavyzdį.

3. Su daugiamete programa susijusiuose finansiniuose planuose pateikiamas biudžeto sumų paskirstymas pagal pirmumą, kaip nurodyta strateginėse gairėse.

▼B

Su metinėmis programomis susijusiuose finansiniuose planuose pateikiamas biudžeto sumų paskirstymas pagal veiksmų kategoriją, kaip apibrėžta pagrindinio teisės akto 3 straipsnio 1 dalyje, nurodant pirmumą.

23 straipsnis

Lėšų paskirstymo metinėse programose patikslinimas

▼M1

1. Kad galėtų patikslinti pagal pagrindinio teisės akto 20 straipsnio 5 dalį Komisijos patvirtintą metinę programą, tikslinanti valstybė narė pateikia Komisijai patikslintos metinės programos projektą vėliausiai tris mėnesius prieš pasibaigiant finansavimo reikalavimus atitinkančiam laikotarpiui. Komisija išnagrinėja ir kuo skubiau patvirtina patikslintą programą, laikydamasi pagrindinio teisės akto 20 straipsnio 5 dalyje nustatytos tvarkos.

▼B

2. Lėšų paskirstymo pakeitimai nepatikslinant metinės programos pagal šio straipsnio 1 dalį negali viršyti 10 % viso įnašo iš Fondo ir leidžiami, tik jeigu tam yra priežasčių, kurių atsakingoji institucija negali kontroliuoti. Pažangos ataskaitoje ir (arba) galutinėje metinės programos įgyvendinimo ataskaitoje pateikiamas tinkamas bet kokių tokių pakeitimų paaiškinimas.

24 straipsnis

►M2 Metinių programų įgyvendinimo pažangos ir galutinės ataskaitos bei mokėjimo prašymai ◄

1. Kaip nurodyta pagrindinio teisės akto 39 straipsnio 4 dalyje, valstybės narės pateikia Komisijai metinių programų įgyvendinimo pažangos ataskaitas ir mokėjimų prašymus pagal 4 priede esantį pavyzdį.

2. Kaip nurodyta pagrindinio teisės akto 40 straipsnio 1 dalies b punkte, valstybės narės pateikia Komisijai metinių programų įgyvendinimo galutines ataskaitas ir mokėjimų prašymus pagal 5 priede esantį pavyzdį.

3. Prie pažangos ir galutinių ataskaitų pridėtose finansinėse lentelėse sumos paskirstomos kiekvienai veiksmų kategorijai pagal pirmumą, kaip nurodyta strateginėse gairėse, ir pagal projektus, kaip nustatyta pagrindinio teisės akto 3 straipsnio 1 dalyje.

▼M2

4. Remiantis pagrindinio teisės akto 39 straipsnio 3 ir 4 dalimis bendra valstybei narei atliekamo išankstinio mokėjimo suma neturi viršyti 90 % visos tai valstybei narei metinę programą patvirtinančiame finansavimo sprendime skirtos sumos.

Jei valstybė narė nacionaliniu lygiu paskyrė mažesnę sumą už bendrą metinę programą patvirtinančiame finansavimo sprendime skirtą sumą, bendra išankstinio mokėjimo suma neturi viršyti 90 % nacionaliniu lygiu skirtos sumos.

▼B

25 straipsnis

Audito institucijos nustatyti dokumentai

1. Pagal 6 priedo pavyzdį sudaroma pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta audito strategija.

2. Išskyrus, kai kiekviena iš Komisijos patvirtintų dviejų paskutinių metinių programų atitinka mažesnį nei 1 mln. EUR metinį Komisijos įnašą, nuo 2009 m. audito institucija iki kiekvienų metų vasario 15 d.

▼B

pateikia metinį audito planą. Audito planas pagal 6 priedo pavyzdį parengiamas kaip audito strategijos priedas. Jeigu audito strategija yra suderinta, kaip nustatyta pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 2 punkte, galima pateikti suderintą metinio audito planą.

3. Pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nurodytos audito ataskaita ir nuomonė turi būti pagrįstos sistemų auditu ir projektų auditu, atliktais pagal audito strategiją, ir parengiamos pagal 7.A ir 7.B priedų pavyzdžius.

4. Pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta pagrįstumo deklaracija turi būti pagrįsta visu audito institucijos atliktu audito darbu ir prireikus papildomais patikrinimais. Pagrįstumo deklaracija parengiama pagal 7.C priedo pavyzdį.

5. Jeigu tyrimo aprėptis kaip nors ribojama arba dėl neteisėtų išlaidų dydžio metinėje nuomonėje, nurodytoje pagrindinio teisės akto 30 straipsnio 3 dalies b punkte, arba deklaracijoje, nurodytoje to paties straipsnio c punkte, negali būti pateikta teigiama nuomonė, audito institucija nurodo priežastis ir įvertina problemos mastą bei jos finansinį poveikį.

26 straipsnis

Tvirtinančiosios institucijos nustatyti dokumentai

1. Pagal 8 priede nustatytą formą parengiama ir Komisijai perduodama patvirtina išlaidų deklaracija, susijusi su pagrindinio teisės akto 39 straipsnio 4 dalyje nurodytu antro išankstinio mokėjimo prašymu.

2. Pagal 9 priede nustatytą formą parengiama ir Komisijai perduodama patvirtina išlaidų deklaracija, susijusi su pagrindinio teisės akto 40 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytu galutinio mokėjimo prašymu.

4 SKYRIUS

Pranešimas apie pažeidimus

27 straipsnis

Pradinis pranešimas. Nukrypimai

1. Valstybės narės praneša Komisijai pagal 4 ir 5 priede pateiktus pavyzdžius apie bet kokius pažeidimus, kurie buvo nagrinėjami pirminėse administracinėse ar teismo išvadose, pateiktose metinių programų įgyvendinimo pažangos ar galutinėse ataskaitose.

Ataskaitoje nurodoma:

a) Fondas, metinė programa ir projektas;

b) pažeista nuostata;

c) pirmos informacijos, sukėlusios įtarimą, kad yra pažeidimas, data ir šaltinis;

d) kaip pažeidimas buvo daromas;

e) kur tinkama, ar tai, kaip pažeidimai buvo daromi, kelia įtarimą sukčiavimu;

f) kaip pažeidimas buvo atskleistas;

g) su tuo susijusi Bendrijos įnašo dalis.

Tačiau, išskyrus tuos atvejus, kai kyla įtarimas sukčiavimu, apie toliau išvardytus atvejus pranešti nereikia:

a) atvejai, kai pažeidimai susiję su mažesnėmis nei 10 000 EUR sumomis, mokėtinomis iš Europos Bendrijų bendrojo biudžeto;

▼B

b) atvejai, kai pažeidimai yra tik nesugebėjimas dėl galutinio paramos gavėjo bankroto įgyvendinti viso į metinę programą įtraukto projekto ar jo dalies;

c) atvejai, apie kuriuos atsakingąją instituciją savanoriškai informuoja galutinis paramos gavėjas ir tai įvyksta prieš atsakingajai institucijai juos nustatant, nesvarbu, ar tai vyksta prieš viešojo įnašo išmokėjimą ar po jo;

d) atvejai, kuriuos nustato ir ištaiso atsakingoji institucija prieš galutiniam paramos gavėjui išmokant viešąjį įnašą ir prieš įtraukiant tokias išlaidas į Komisijai pateikiamą išlaidų deklaraciją.

2. Komisijos prašymu valstybės narės visais atvejais pateikia daugiau informacijos apie:

a) kai taikytina, kitas dalyvaujančias valstybes nares ir trečiąsias šalis;

b) laikotarpį, per kurį buvo padarytas pažeidimas, arba momentą, kuriuo buvo padarytas pažeidimas;

c) nacionalines institucijas arba įstaigas, parengusias oficialią ataskaitą apie pažeidimą, ir institucijas, atsakingas už tolesnes administracines ar teismines procedūras;

d) dieną, kurią buvo pateiktos pirminės administracinės ar teismo išvados dėl pažeidimo;

e) fizinių ir juridinių asmenų ir bet kokių kitų dalyvaujančių subjektų tapatybę, išskyrus atvejus, kai tokia informacija kovojant su pažeidimais yra nereikšminga dėl pažeidimo pobūdžio;

f) bendrą biudžetą ir projektui patvirtintą viešąjį įnašą ir tai, kaip paskirstyti jam bendrai finansuoti skirti Bendrijos ir valstybės narės įnašai;

g) viešojo įnašo dalį, kurią paveikė pažeidimas, ir susijusią Bendrijos įnašo dalį, kuriai kyla pavojus;

h) kai nurodytiems asmenims ar kitiems subjektams nebuvo pervestas g punkte nurodytas viešasis įnašas, sumas, kurios būtų buvusios neteisingai sumokėtos, jeigu pažeidimas nebūtų buvęs nustatytas;

i) mokėjimų sustabdymą, kai taikytina, ir susigrąžinimo galimybę;

j) neteisėtų išlaidų pobūdį.

3. Kai nėra dalies šio straipsnio 2 dalyje minimos informacijos, visų pirma informacijos apie tai, kaip buvo daromas pažeidimas ir kaip jis buvo atskleistas, valstybės narės, siųsdamos Komisijai vėlesnes ataskaitas apie pažeidimus, pateikia visą įmanomą trūkstamą informaciją.

28 straipsnis

Pranešimas apie tolesnes priemones. Nesusigrąžinimas

1. Valstybės narės, pateikdamos nuorodą į ankstesnę pagal 27 straipsnį parengtą ataskaitą, informuoja Komisiją apie procedūras, pradėtas dėl visų pažeidimų, apie kuriuos buvo pranešta anksčiau, ir apie po jų įvykusius reikšmingus pokyčius. Tokia informacija pateikiama pažangos ataskaitose arba galutinėse metinių programų įgyvendinimo ataskaitose pagal 4 ir 5 prieduose pateiktus pavyzdžius.

Ataskaitoje nurodomos sumos, kurios buvo susigrąžintos arba kurias ketinama susigrąžinti.

2. Komisijos prašymu valstybės narės visais atvejais pateikia daugiau informacijos apie:

a) bet kokias tarpines priemones, kurių valstybės narės imasi, kad užtikrintų neteisėtai išmokėtų sumų susigrąžinimą;

▼B

b) bet kokias teismines ir administracines procedūras, pradėtas siekiant susigrąžinti neteisėtai išmokėtas sumas ir taikyti sankcijas;

c) priežastis, dėl kurių buvo atsisakyta susigrąžinimo procedūrų;

d) priežastis, dėl kurių buvo atsisakyta baudžiamojo persekiojimo.

Valstybės narės praneša Komisijai apie visus administracinius ar teismo sprendimus, kuriais nutraukiamos tokios procedūros, arba pagrindinius jų punktus ir pirmiausia nurodo, ar nustatytas įtarimas sukčiavimu.

29 straipsnis

Ryšiai su valstybėmis narėmis

1. Komisija palaiko tinkamus ryšius su konkrečiomis valstybėmis narėmis, kad gautų papildomos informacijos apie 27 straipsnyje nurodytus pažeidimus ir apie 28 straipsnyje nurodytas procedūras dėl susigrąžinimo galimybės.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje minimų ryšių, Komisija informuoja valstybes nares tais atvejais, kai dėl pažeidimo pobūdžio atrodo, kad ir kitose valstybėse narėse gali būtų tokių pačių ar panašių praktikų.

30 straipsnis

Informacijos naudojimas

1. Komisija gali naudoti bet kokią bendro ar operatyvinio pobūdžio informaciją, kurią pagal šį sprendimą jai perduoda valstybės narės, rizikos analizėms atlikti ir, remdamasi gauta informacija, gali rengti ataskaitas bei kurti išankstinio perspėjimo sistemas, kurios leidžia veiksmingiau nustatyti riziką.

2. Komisija reguliariai informuoja konkrečias valstybes nares apie tai, kaip ji pagal šio straipsnio 1 dalį pasinaudojo informacija.

5 SKYRIUS

Informacija ir viešumas

31 straipsnis

Informacija galimiems galutiniams paramos gavėjams

1. Atsakingoji institucija užtikrina, kad pagrindinė informacija apie daugiametes ir metines programas, nurodant konkrečių finansinių įnašų detales, būtų plačiai paskleista ir prieinama visoms suinteresuotosioms šalims.

Tačiau atsakingoji institucija gali nuspręsti viešojo saugumo sumetimais laikyti konfidencialiomis vidaus valdymo priemones, nustatytas metinėse programose, ir bet kokią kitą informaciją, susijusią su Fondo paramos panaudojimu.

2. Atsakingoji institucija suteikia galimiems galutiniams paramos gavėjams bent tokią informaciją:

a) atitikties reikalavimams sąlygas, kurių reikia laikytis, kad būtų galima gauti finansavimą pagal metinę programą;

b) paraiškų dėl finansavimo nagrinėjimo procedūrų ir laikotarpių aprašymą;

c) finansuotinų projektų atrankos kriterijus;

d) asmenis ryšiams, kurie galėtų suteikti informacijos apie metines programas.

▼B

Be to, atsakingoji institucija informuoja galimus galutinius gavėjus apie 33 straipsnio 2 dalies b punkte numatytą skelbimą.

32 straipsnis

Informacija galutiniams paramos gavėjams

Atsakingoji institucija informuoja galutinius paramos gavėjus, kad sutikimą priimti finansavimą taip pat reiškia jų sutikimą būti įtrauktiems į galutinių paramos gavėjų sąrašą, skelbiamą pagal 33 straipsnio 2 dalies b punktą.

33 straipsnis

Atsakingosios institucijos atsakomybė, susijusi su plačiosios visuomenės informavimu ir informacijos viešinimu

1. Atsakingoji institucija užtikrina informavimo ir viešinimo priemonių įgyvendinimą, stengiantis apimti kuo daugiau žiniasklaidos, ir kad informacija tam tikroje teritorijoje būtų perduodama įvairia forma ir būdais.

2. Atsakingoji institucija parengia bent šias informavimo ir viešinimo priemones:

a) nuo 2008 m. mažiausiai vieną informavimo kampaniją per metus, pristatančią daugiametės programos pradžią arba vykdant metinę(-es) programą(-as) pasiektus rezultatus;

b) galutinių paramos gavėjų sąrašo, projektų pavadinimų ir jiems skirtų viešųjų bei Bendrijos lėšų sumų metinį skelbimą bent jau interneto svetainėje. Pagrindinio teisės akto 6 straipsnyje nustatytoms tikslinėms grupėms priklausantys asmenys neįvardijami. Apie interneto svetainės adresą pranešama Komisijai.

34 straipsnis

Galutinių paramos gavėjų atsakomybė, susijusi su plačiosios visuomenės informavimu ir informacijos viešinimu

1. Galutinis paramos gavėjas atsakingas už visuomenės informavimą apie iš Fondo gautą paramą šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytomis priemonėmis.

2. Galutinis paramos gavėjas pastato nuolatinį gerai matomą ir pakankamo dydžio stendą ne vėliau nei per tris mėnesius nuo bet kokio projekto, kuris atitinka toliau išvardytas sąlygas, užbaigimo:

a) bendras Bendrijos įnašas projektui yra daugiau kaip 100 000 EUR; ir

b) veiklą sudaro fizinio objekto pirkimas ar infrastruktūros arba statybos projektų finansavimas.

Stende nurodoma projekto rūšis ir pavadinimas. Be to, 35 straipsnyje nurodyta informacija turi užimti bent jau 25 % stendo.

3. Kai projektui skiriamos lėšos pagal metinę programą, bendrai finansuojamą iš Fondo, galutinis paramos gavėjas užtikrina, kad apie tokį finansavimą būtų informuoti projekto dalyviai.

4. Visuose dokumentuose, įskaitant visus dalyvavimą patvirtinančius arba kitokius sertifikatus, nurodoma, kad projektas bendrai finansuojamas iš Fondo.

▼B

35 straipsnis

Su veikla susijusių informavimo ir viešinimo priemonių techninės savybės

Visose galutiniams paramos gavėjams, galimiems galutiniams paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei skirtose informavimo ir viešinimo priemonėse pateikiama:

1) Europos Sąjungos emblema pagal 10 priede nustatytus grafinius standartus ir nuoroda į Europos Sąjungą;

2) nuoroda į Fondą;

3) atsakingosios institucijos parinkta formuluotė, pabrėžianti pridėtinę Bendrijos įnašo vertę.

Mažiems reklaminiams objektams arba reklaminiams objektams, susijusiems su dviem ar daugiau iš keturių fondų, šio straipsnio 1 ir 3 punktai netaikomi.

6 SKYRIUS

Asmens duomenys

36 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Valstybės narės ir Komisija imasi visų būtinų priemonių, kad užkirstų kelią pagrindinio teisės akto 27 straipsnio 1 dalies h punkte nurodytos informacijos, informacijos, kurią Komisija surinko patikrinimų vietoje metu, ir 4 skyriuje nurodytos informacijos neleistinam atskleidimui ar galimybei neteisėtai ją gauti.

2. 4 skyriuje nurodyta informacija negali būti siunčiama jokiems kitiems asmenims, tik valstybėse narėse arba Bendrijos institucijose dirbantiems asmenims, kuriems pagal pareigas būtina gauti tokią informaciją, išskyrus atvejus, kai tokią informaciją pateikianti valstybė narė aiškiai su tuo sutinka.

7 SKYRIUS

Keitimasis dokumentais elektroninėmis priemonėmis

37 straipsnis

Keitimasis dokumentais elektroninėmis priemonėmis

Be tinkamai pasirašytų 3 skyriuje nurodytų dokumentų spausdintų versijų, informacija, jei tik įmanoma, taip pat siunčiama elektroninėmis priemonėmis.

38 straipsnis

Kompiuterinė keitimosi dokumentais sistema

1. Jeigu Fondo paramos panaudojimui Komisija kuria kompiuterinę sistemą saugiam keitimuisi duomenimis tarp Komisijos ir visų valstybių narių, valstybės narės apie tai informuojamos ir jų prašymu įtraukiamos į bet kokios tokios kompiuterinės sistemos kūrimo veiklą.

2. Komisija ir paskirtosios institucijos kartu su įstaigomis, kurioms buvo perduotos užduotys, įrašo 3 skyriuje nurodytus dokumentus į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kompiuterinę sistemą.

3. Be to, valstybės narės gali būti raginamos savanoriškai teikti 27 ir 28 straipsniuose minimą informaciją naudodamosi veikiančia specialia

▼B

Komisijos valdoma sistema, skirta kaupti informaciją apie pažeidimus, nustatytus skiriant paramą iš struktūrinių fondų.

4. Bet kokios sąveikos tarp bendros kompiuterinės sistemos ir nacionalinių, regioninių ir vietinių kompiuterinių sistemų išlaidos ir bet kokios nacionalinių, regioninių ir vietinių sistemų pritaikymo techniniams bendros sistemos reikalavimams išlaidos laikomos atitinkančiomis finansavimo reikalavimus pagal pagrindinio teisės akto 16 straipsnį.

III DALIS

EUROPOS PABĖGĖLIŲ FONDUI BŪDINGOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės

39 straipsnis

Atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės

1. 11 priede nustatytos taisyklės naudojamos nustatant, ar veiksmų, finansuojamų pagal pagrindinio teisės akto 35 straipsnio 4 dalyje nurodytas metines programas, išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus.

2. Taisyklės taikomos galutinių paramos gavėjų patiriamoms išlaidoms ir *mutatis mutandis* galioja projekto partnerių patiriamoms išlaidoms.

3. Valstybės narės gali taikyti nacionalines atitikties finansavimo reikalavimams taisykles, kurios būtų griežtesnės už nustatytas šiame sprendime.

Komisija įvertina, ar galiojančios atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės atitinka tokią sąlygą.

2 SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

40 straipsnis

Neatidėliotinos priemonės

1. Pagal 12 priede pateiktą pavyzdį atsakingoji institucija pateikia prašymus dėl neatidėliotinų priemonių.

2. Komisijai patvirtinus bet kokias neatidėliotinas priemones, iš dalies pakeičiamas finansavimo sprendimas, kuriuo konkrečiai valstybei narei patvirtinama metinė programa. Pakeitime nurodoma konkrečiai valstybei narei skirta suma, laikotarpis, kurį išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus, ir, kai taikytina, nukrypti nuo 11 priede nustatytų išlaidų tinkamumo reikalavimų leidžianti nuostata, jeigu veiksmas nurodytas pagrindinio teisės akto 5 straipsnyje.

3. Tokių priemonių įgyvendinimo ataskaita įtraukiama į pažangos ataskaitą ir į galutinę metinės programos įgyvendinimo ataskaitą.

4. Pirmas išankstinis mokėjimas, lygus 80 % sumos, skirtos neatidėliotinoms priemonėms, atliekamas valstybei narei per šešiasdešimt dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje minimo sprendimo priėmimo dienos. Likutis sumokamas, kai toks mokėjimas atliekamas susijusiai metinei programai.

▼B

41 straipsnis

Fiksuota suma persikėlusiems asmenims

1. Dėl fiksuotos sumos persikėlusiems asmenims, kaip numatyta pagrindinio teisės akto 13 straipsnio 3 dalyje, atsakingoji institucija pagrindinio teisės akto 43 straipsnyje nurodytą laikotarpį:

a) saugo informaciją, būtina persikėlusių asmenų tapatybei ir jų persikėlimo datai tinkamai nustatyti;

b) saugo būtinus įrodymus, kad šie asmenys patenka į vieną iš keturių kategorijų, nustatytų pagrindinio teisės akto 13 straipsnio 3 dalyje.

2. Asmenys turi būti persikėlę kalendoriniais metais, kurie sutampa su metine programa.

3. Pažangos ir galutinėse metinių programų įgyvendinimo ataskaitose nurodomas persikėlusių asmenų skaičius pagal keturias kategorijas, nustatytas pagrindinio teisės akto 13 straipsnio 3 dalyje.

42 straipsnis

Metinių programų įgyvendinimas

1. Išimties tvarka nukrypstant nuo 23 straipsnio, įgyvendinant metinę programą:

a) persikėlusiems asmenims, nurodytiems pagrindinio teisės akto 13 straipsnio 3 dalyje, skirtas Bendrijos įnašas negali būti naudojamas kitai veiklai;

b) neatidėliotinoms priemonėms, nurodytoms pagrindinio teisės akto 21 straipsnyje, skirtas Bendrijos įnašas negali būti naudojamas kitai veiklai.

2. Bendra metinių išteklių suma, minima pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 7 dalyje dėl 15 % ribos pagal to sprendimo 3 straipsnio 4 dalį vykdomai veiklai, apskaičiuojama atsižvelgiant į metinę programą tvirtinančiame Komisijos sprendime nustatytą sumą ir neatsižvelgiant į jokius papildomus išteklius, skirtus neatidėliotinoms priemonėms.

IV DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei, Bulgarijos Respublikai, Čekijos Respublikai, Vokietijos Federacinei Respublikai, Estijos Respublikai, Airijai, Graikijos Respublikai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Kipro Respublikai, Latvijos Respublikai, Lietuvos Respublikai, Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei, Vengrijos Respublikai, Maltos Respublikai, Nyderlandų Karalystei, Austrijos Respublikai, Lenkijos Respublikai, Portugalijos Respublikai, Rumunijai, Slovėnijos Respublikai, Slovakijos Respublikai, Suomijos Respublikai, Švedijos Karalystei ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

▼B

PRIEDAI

1 PRIEDAS. **Valdymo ir kontrolės sistemų aprašo pavyzdys**

2 PRIEDAS. **Daugiametės programos pavyzdys**

3 PRIEDAS. **Metinės programos pavyzdys**

4 PRIEDAS. **Metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitos pavyzdys**

A. Techninė ataskaita

B. Prašymas atlikti antrąjį išankstinį mokėjimą

5 PRIEDAS. **Metinės programos įgyvendinimo galutinės ataskaitos pavyzdys**

A. Techninė ataskaita

B. Prašymas išmokėti sumos likutį ir (arba) grąžinimų išlaidų deklaracija

6 PRIEDAS. **Audito strategijos pavyzdys**

Audito strategijos priedas(-ai): metiniai planai

7 PRIEDAS. **Audito institucijos ataskaitos pavyzdys**

A. Metinė audito ataskaita

B. Nuomonė dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo

C. Prašymo atlikti mokėjimą patvirtinimas

8 PRIEDAS. **Antrojo išankstinio mokėjimo laikotarpio išlaidų deklaracijos pavyzdys**

9 PRIEDAS. **Likučio išmokėjimo išlaidų deklaracijos pavyzdys**

10 PRIEDAS. **Su emblema susiję nurodymai ir standartinių spalvų aprašymas**

11 PRIEDAS. **Išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės Europos pabėgėlių fondas**

12 PRIEDAS. **Neatidėliotinų priemonių taikymas**

▼B

1 PRIEDAS

VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ APRAŠO PAVYZDYS

☐ Pirminė versija

☐ Pataisyta versija (numeris, data metai/mėnuo/diena), parengta pasikonsultavus su Komisija

☐ Dėl kitų priežasčių pataisyta versija

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS(-AI):
PAGRINDINIS KONTAKTINIS ASMUO:
PATEIKIAMA INFORMACIJA APIE PADĖTĮ ŠIOSE SRITYSE: …

1. PASKIRTŲJŲ INSTITUCIJŲ NUSTATYMAS

1.1. Bendra informacija apie paskirtąsias institucijas

1.1.1. Trumpas sprendimų, susijusių su atskirų institucijų skyrimu, aprašas

1.1.2. Nurodykite, ar šios valdymo ir kontrolės sistemos veikia

Jeigu ne, nurodykite datą, kada jos pradės veikti

1.1.3. Nurodykite, ar Komisija pritarė šių valdymo ir kontrolės sistemų naudojimui kitų Bendrijos finansinių priemonių atžvilgiu (jeigu taikytina)

1.2. Visos(-ų) sistemos(-ų), kurioje veikia paskirtosios institucijos, organizacinė(-s) schema(-os)

1.3. Atsakingoji institucija

1.3.1. Atsakingosios institucijos oficialaus paskyrimo data ir tvarka

1.3.2. Atsakingosios institucijos teisinis statusas

1.3.3. Atsakingosios institucijos tiesiogiai vykdomų funkcijų ir (jeigu taikytina ir (arba) numatyta) kitų atsakingajai institucijai pavaldžių įstaigų funkcijų išsamus aprašas (užduočių, išskyrus pagal 1.4 punktą įgaliotajai(-osioms) institucijai(-oms) pavestas užduotis, perdavimas)

1.3.4. Padalinių organizacinė schema ir išsamus jų funkcijų aprašas (įskaitant orientacinį įsteigtų pareigybių skaičių)

1.3.5. Informacija apie tai, ar atsakingoji institucija taip pat gali veikti kaip iš fondo lėšų bendrai finansuojamų projektų vykdomoji įstaiga

1.3.6. Jeigu daugiau nei vienam iš keturių fondų paskirta ta pati atsakingoji institucija, pateikiamas bendrų funkcijų ir sistemų aprašas

1.4. Įgaliotoji(-osios) institucija(-os)

1.4.1. Kiekvienos įgaliotosios institucijos įsteigimo priežastys

1.4.2. Įgaliotosios(-ųjų) institucijos(-ų) oficialaus paskyrimo data ir tvarka

1.4.3. Įgaliotosios(-ųjų) institucijos(-ų) teisinis statusas

1.4.4. Įgaliotosios(-ųjų) institucijos(-ų) tiesiogiai vykdomų funkcijų ir(jeigu taikytina ir (arba) numatyta) kitų įgaliotajai(-osioms) institucijai(-oms) pavaldžios(-ių) įstaigos(-ų) funkcijų išsamus aprašas (užduočių perdavimas)

1.4.5. Padalinių organizacinė schema ir išsamus jų funkcijų aprašas (įskaitant orientacinį įsteigtų pareigybių skaičių)

1.4.6. Informacija apie tai, ar įgaliotojo(-osios) institucija(-os) taip pat gali veikti kaip iš fondo lėšų bendrai finansuojamų projektų vykdomoji įstaiga

▼B

1.4.7. Jeigu daugiau nei vienam iš keturių fondų paskirta(-os) ta(-os) pati(-čios) įgaliotoji(-osios) institucija(-os), pateikiamas bendrų funkcijų ir sistemų aprašas

1.5. Tvirtinančioji institucija

1.5.1. Tvirtinančiosios institucijos oficialaus paskyrimo data ir tvarka

1.5.2. Tvirtinančiosios institucijos teisinis statusas

1.5.3. Tvirtinančiosios institucijos tiesiogiai vykdomų funkcijų ir (jeigu taikytina ir (arba) numatyta) kitų tvirtinančiajai institucijai pavaldžių įstaigų funkcijų išsamus aprašas (užduočių perdavimas)

1.5.4. Padalinių organizacinė schema ir išsamus jų funkcijų aprašas (įskaitant orientacinį įsteigtų pareigybių skaičių)

1.5.5. Jeigu daugiau nei vienam iš keturių fondų paskirta ta pati tvirtinančioji institucija, pateikiamas bendrų funkcijų ir sistemų aprašas

1.6. Audito institucija

1.6.1. Audito institucijos oficialaus paskyrimo data ir tvarka

1.6.2. Audito institucijos teisinis statusas

1.6.3. Audito institucijos tiesiogiai vykdomų funkcijų ir (jeigu taikytina ir (arba) numatyta) kitų audito institucijai pavaldžių įstaigų funkcijų išsamus aprašas (užduočių perdavimas)

1.6.4. Padalinių organizacinė schema ir išsamus jų funkcijų aprašas (įskaitant orientacinį įsteigtų pareigybių skaičių)

1.6.5. Audito institucijos ir (jeigu taikytina ir (arba) numatyta) kitų įstaigų, kurios turėtų atlikti audito darbus (užduočių perdavimas), darbuotojų kvalifikacijos

1.6.6. Jeigu daugiau nei vienam iš keturių fondų paskirta ta pati audito institucija, pateikiamas bendrų funkcijų ir sistemų aprašymas

1.6.7. Jeigu atsakingoji institucija taip pat gali veikti kaip iš fondo lėšų bendrai finansuojamų projektų vykdomoji institucija, pateikiamas priemonių, kuriomis užtikrinamas audito institucijos nepriklausomumas, aprašas pagal 8 straipsnį.

2–4 skyriams skirti paaiškinimai

Kiekvienos lentelės 1 dalis

Procesų aprašas turėtų apimti užduotis, kurias turi atlikti kiekviena paskirtoji institucija (arba joms pavaldžios įstaigos), ir jų sąveiką. Aprašas turėtų būti glaustas, bet iš jo turi būti aišku, kaip procesai turėtų veikti praktiškai.

Kiekvienos lentelės 2 dalis

Kontrolinis sąrašas turėtų būti užpildomas prie kiekvieno iš tikslų nurodant, ar jis buvo pasiektas, ar ne, ir pateikiant visą susijusią informaciją. Jeigu tikslas nepasiektas, prašome paaiškinti ir, jeigu reikia, nurodyti numatomą jo įgyvendinimo datą.

Jeigu procedūros forminamos oficialiai, turėtų būti pateikiama nuoroda į dokumentą.

▼B

2. PASKIRTŲJŲ INSTITUCIJŲ VEIKIMAS

2.1. **Paskirtųjų institucijų skyrimas ir kontrolė**			
Trumpas kiekvienos iš paskirtųjų institucijų steigimo proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos visos institucijos)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Valstybės narės santykius su paskirtosiomis institucijomis reglamentuojančiose taisyklėse nustatytos jų atsakomybės sritys.	TAIP/NE	
2	Valstybė narė paskirtosioms institucijoms pateikė gaires, kad būtų užtikrintas tinkamas finansų valdymas (buvo rengti mokymai ir (arba) parengti vadovai).	TAIP/NE	
3	Kiekviena institucija supažindins savo darbuotojus su organizacijos užduoties bei darbuotojų pareigybių aprašymu ir praneš apie laukiamus rezultatus.	TAIP/NE	
4	Imtasi priemonių užtikrinti, kad atskirose institucijose būtų pakankamai darbuotojų, turinčių tinkamą darbo stažą ir tinkamos patirties institucijos veiklai vykdyti.	TAIP/NE	

2.2. **Funkcijų atskyrimas**			
Trumpas tvarkos, apibrėžtos tinkamam funkcijų atskyrimui užtikrinti, aprašas *(Turėtų būti aprašytos visos institucijos)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Apibrėžtos taisyklės, kuriomis užtikrinamas tinkamas atsakingajai institucijai priklausančių subjektų funkcijų, susijusių su sutarčių ir (arba) dotacijų susitarimų pasirašymu, atskyrimas.	TAIP/NE	
2	Apibrėžtos taisyklės, kuriomis užtikrinamas tinkamas atsakingajai institucijai priklausančių subjektų funkcijų, susijusių su finansinių operacijų pradėjimu, patikrinimu ir patvirtinimu, atskyrimas.	TAIP/NE	
3	Audito institucijos veikla nepriklausys nuo atsakingosios institucijos ir nuo tvirtinančiosios institucijos.	TAIP/NE	
4	Tvirtinančioji institucija nedalyvaus atrenkant, įgyvendinant ir vykdant su Bendrijos ištekliais susijusias finansines operacijas.	TAIP/NE	

▼B

2.3. **Įgaliotosios(-ųjų) institucijos(-ų) stebėjimas – jei taikytina**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Užduotys, kurios bus pavedamos atlikti, aiškiai apibrėžtos.	TAIP/NE	
2	Nustatytos su pavestomis atlikti užduotimis susijusios procedūros ir patikrinta jų atitiktis pagrindiniame akte ir (arba) įgyvendinimo taisyklėse apibrėžtoms taisyklėms.	TAIP/NE	
3	Bus atliekama prižiūrimoji kontrolė, kad būtų užtikrintas užduočių vykdymas laikantis nustatytų procedūrų.	TAIP/NE	

2.4. **Kitų užduočių, kurių pačios institucijos nevykdo, stebėjimas – jei taikytina**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos visos institucijos)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Jeigu už įstaigos veiklą atsakinga atsakingoji institucija (ir nėra laikomos įgaliotosiomis institucijomis), taikomi priežiūros mechanizmai tinkamam finansų valdymui užtikrinti.	TAIP/NE	
2	Jeigu auditą pavedama vykdyti trečiosioms šalims ir jeigu už įstaigų veiklą atsakinga audito institucija, taikomi priežiūros mechanizmai bendros audito metodologijos taikymui ir audito darbo nuoseklumui užtikrinti.	TAIP/NE	
3	Jeigu tvirtinimą pavedama atlikti trečiosioms šalims ir jeigu už įstaigų veiklą atsakinga tvirtinančioji institucija, taikomi priežiūros mechanizmai bendro tvirtinimo metodo taikymui užtikrinti.	TAIP/NE	
4	Jeigu veiklą atlikti pavedama viešųjų paslaugų neteikiančioms privačioms įstaigoms, taikomi nustatyti mechanizmai, kuriais užtikrinama, kad užduotys, kurias gali būti pavesta atlikti, nėra susijusios su viešaisiais įgaliojimais arba veikimu savo nuožiūra.	TAIP/NE	

▼B

3. VEIKLOS PROCESAI IR FINANSINĖS OPERACIJOS

3.1. **Daugiamečių programų rengimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas partnerystės principo įgyvendinimas pagal galiojančias nacionalines taisykles ir praktiką.	TAIP/NE	
2	Apibrėžtos procedūros, pagal kurias turi būti tikrinama, ar daugiametė programa suderinama su strateginėmis gairėmis ir atitinka Bendrijos teisę, visų pirma Bendrijos teisę, kuria užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, taip pat tiesiogiai susijusias gretutines priemones dėl išorės sienų kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos.	TAIP/NE	
3	Daugiametę programą patvirtins tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	

▼B

3.2. **Metinių programų rengimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinta: — metinių programų ir daugiametės programos suderinamumas, — metinėse programose numatytų veiksmų tinkamumas, — šių veiksmų suderinamumas su kitomis nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis ir jų papildomumas, — atitiktis taisyklėms, susijusioms su bendro finansavimo procentine dalimi, — suderinamumas su strateginėse gairėse nustatytais bendrais arba konkrečiais prioritetais.	TAIP/NE	
2	Nustatytos procedūros, kurias taikant tinkamai pagrįstais nepaprastosios padėties atvejais galima pataisyti metinę programą, kaip nurodyta pagrindiniame akte (jeigu taikytina).	TAIP/NE	
3	Nustatytos procedūros, kurias taikant galima pataisyti metinę programą, kai to reikia pagal šio sprendimo 23 straipsnio 1 dalį.	TAIP/NE	
4	Dokumentais pagrindžiami bet kokie metinėje programoje numatytų lėšų perskirstymai ir perskirstymų priežastys.	TAIP/NE	
5	Dokumentais pagrindžiami bet kokie metinės programos įgyvendinimo pakeitimai, nesusiję su lėšų perskirstymu (pavyzdžiui, atliekami dėl kvietimų teikti paraiškas pobūdžio ir nustatyto laiko tam atlikti arba dėl techninės pagalbos apimties) ir pakeitimų priežastys.	TAIP/NE	

3.3. **Audito strategijos ir metinių audito planų rengimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Aprašas susijęs su audito institucija)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Apibrėžtos taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad atsakingoji institucija prieš programavimo laikotarpį ir jo metu skaidriai bei tinkamai informuotų audito instituciją apie įgyvendintas valdymo procedūras ir apie projektus.	TAIP/NE	
2	Nustatytos procedūros, pagal kurias metiniai audito planai (kurie kiekvienais metais turi būti pridedami prie audito strategijos) turi būti parengiami ir laiku atsiunčiami Komisijai (jeigu taikytina).	TAIP/NE	
3	Audito strategiją ir metinius audito planus tvirtina tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	

▼B

3.4. **Atsakingoji institucija, veikianti kaip vykdomoji įstaiga – jeigu taikytina**

Trumpas priežasčių, dėl kurių atsakingoji institucija tiesiogiai įgyvendina projektus, ir konkrečios tvarkos, numatytos sistemų valdymui ir kontrolei stiprinti, aprašas

(Turėtų būti aprašytos visos institucijos)

	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Būtinybė projektus skirti įgyvendinti atsakingajai institucijai bus pagrįsta dokumentais ir patvirtinta tinkamu lygmeniu.	TAIP/NE	
2	Nustatyta speciali tvarka, kuria užtikrinama, kad projektų pobūdis ir tikslai atitiktų fondą reglamentuojančias nuostatas.	TAIP/NE	
3	Nustatyta speciali tvarka, kuria užkertamas kelias interesų konfliktams dėl atsakingosios institucijos įgyvendinamų projektų.	TAIP/NE	
4	Nustatyta speciali tvarka, kuria užtikrinama, kad atsakingoji institucija, įgyvendindama projektus, laikytųsi geriausio kainos ir kokybės santykio principo.	TAIP/NE	
5	Apibrėžtos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad šiuos projektus reglamentuojančios sutarčių sąlygos, visų pirma susijusios su finansavimo sąlygomis, mokėjimų sąlygomis, tinkamumo taisyklėmis bei įsipareigojimais dėl ataskaitų apie veiklą ir finansus teikimo, yra aiškios ir išsamios.	TAIP/NE	
6	Nustatyta speciali tvarka, kuria užtikrinama, kad dėl atsakingosios institucijos įgyvendinamų projektų nebūtų poveikio pagrindinėms jos funkcijoms, nurodytoms pagrindiniame akte.	TAIP/NE	
7	Jeigu atsakingoji institucija veikia kaip vykdančioji įstaiga, audito institucija yra kitoje įstaigoje nei atsakingoji institucija (jeigu taip nėra, prašome aprašyti, kokių papildomų garantijų imamasi tinkamam audito institucijos nepriklausomumui užtikrinti).	TAIP/NE	
8	Audito strategijoje bus atsižvelgta į konkrečią riziką, kuri gali būti susijusi su tuo, kad projektus įgyvendina atsakingoji institucija.	TAIP/NE	

▼B

3.5. **Projektų atranka ir įgyvendinimas (atsakingoji institucija, veikianti kaip sutartis sudaranti įstaiga)**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos atsakingoji institucija bei įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Jeigu skelbiamas kvietimas teikti pasiūlymus (arba paraiškas dalyvauti konkurse), taikomos apibrėžtos taisyklės, kuriomis užtikrinamas atviras konkursas ir tinkamas viešumas.	TAIP/NE	
2	Atrankos kriterijai atitiks būtiniausius pagrindiniame akte apibrėžtus kriterijus.	TAIP/NE	
3	Nustatytos pasiūlymų (arba paraiškų dalyvauti konkurse) priėmimo procedūros.	TAIP/NE	
4	Apibrėžtos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad pasiūlymai (arba paraiškos dalyvauti konkurse) būtų vertinami skaidriu ir nediskriminaciniu būdu pagal iš anksto nustatytas taisykles bei kriterijus.	TAIP/NE	
5	Sprendimus dėl sutarčių sudarymo bei sutartis ir (arba) dotacijų susitarimus tvirtins tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	
6	Apibrėžtos procedūros, kuriomis užtikrinamas tinkamas *ex post* informacijos apie atrankos proceso rezultatus teikimas pareiškėjams.	TAIP/NE	
7	Apibrėžtos procedūros, kuriomis užtikrinamas stebėjimas, kad dotacijų susitarimai ir (arba) sutartys būtų įgyvendinami laikantis sutarčių sąlygų.	TAIP/NE	

3.6. **Galutinių pagalbos gavėjų įgyvendinamų projektų stebėjimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Bus nustatyti kiekvieno projekto pagrindiniai veiklos ir finansiniai rodikliai, kurie bus stebimi ir apie kuriuos bus pranešama atsakingajai institucijai.	TAIP/NE	
2	Numatyta, kad atsakingoji institucija atliks patikrinimus vietoje, kad būtų galima stebėti projektus (su projektais susijusius veiklos ir jų finansinius aspektus).	TAIP/NE	
3	Atsakingoji institucija užtikrins, kad galutiniai pagalbos gavėjai naudotų tinkamą kompiuterinę apskaitos sistemą.	TAIP/NE	
4	Atsakingoji institucija užtikrins, kad galutiniai pagalbos gavėjai įgyvendintų informuotumo apie ES finansinę paramą nuostatas.	TAIP/NE	

▼B

3.7. **Projekto finansų valdymas**			
Trumpas proceso aprašas *(Susijęs su atsakingąja institucija ir įgaliotąja(-osiomis) institucija(-omis))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Finansines operacijas tvirtins tinkamai įgalioti asmenys.	TAIP/NE	
2	Prieš atliekant mokėjimus ir (arba) susigrąžinant sumas, bus vykdomi patikrinimai, visų pirma siekiant stebėti: — mokėjimo paraiškos tikslumą ir taisyklingumą, atsižvelgiant į fondo(-ų) tinkamumo taisykles, — ar bendrai pagal projektą finansuojami produktai iš tikrųjų pristatyti ir (arba) finansuojamos paslaugos suteiktos, — kad kiti viešųjų arba privačių šaltinių įnašai būtų išmokami tiksliai, visiškai ir veiksmingai, — kad būtų atsižvelgta į visos audito veiklos rezultatus.	TAIP/NE	
3	Bus atliekami patikrinimai, kad būtų tinkamai užtikrintas pagrindinių operacijų teisėtumas ir taisyklingumas.	TAIP/NE	
4	Programavimo laikotarpiu bus vykdoma prižiūrimoji kontrolė, kad būtų užtikrintas nustatytų finansinių procedūrų laikymasis.	TAIP/NE	
5	Kad būtų išvengta dvigubo finansavimo, bus atliekami patikrinimai dėl papildomumo su kitomis Bendrijos finansavimo programomis.	TAIP/NE	

▼B

3.8. **Pažeidimai, pataisymai ir susigrąžinimai**			
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašytos atsakingoji institucija, įgaliotoji(-osios) institucija(-os) ir tvirtinančioji institucija)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Pažeidimai apibrėžti, o jų apibrėžtys atitinka Bendrijos reikalavimus.	TAIP/NE	
2	Taikomi mechanizmai, kuriais užtikrinama, kad pažeidimai būtų nustatomi laiku ir būtų galima nedelsiant imtis korekcinių priemonių.	TAIP/NE	
3	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad Komisija į būtų pranešama apie nustatytus pažeidimus ir, jeigu reikia, apie visas korekcines priemones, kurių imtasi, laikantis šiame sprendime nurodytų įpareigojimų.	TAIP/NE	
4	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinami tinkami veiksmai po vykdomųjų raštų sumoms susigrąžinti išdavimo ir, jeigu reikia, delspinigių priskaičiavimo.	TAIP/NE	
5	Jeigu vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti negali būti apmokėti, turės būti nustatytos susijusios priežastys, kad būtų įvertinta, ar valstybės narės turėtų grąžinti lėšas į Bendrijos biudžetą.	TAIP/NE	

▼B

3.9. **Audito misijų rengimas ir įgyvendinimas**
Trumpas proceso aprašas *(Turėtų būti aprašyta audito institucija, taip pat atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os), kaip galimos audituojamosios institucijos, bei tvirtinančioji institucija, kaip išvadų gavėja)*

	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Audito praktika atitinka tarptautinius standartus.	TAIP/NE	
2	Pagal pagrindiniame akte apibrėžtus reikalavimus parengtas auditoriams skirtas audito vadovas.	TAIP/NE	
3	Auditas bus atliekamas, siekiant patikrinti veiksmingą valdymo ir kontrolės sistemų veikimą.	TAIP/NE	
4	Reikalavimus atitinkančių išlaidų patikrinimai bus grindžiami tinkamu pavyzdžiu ir bus tikrinama bent 10 % reikalavimus atitinkančių išlaidų.	TAIP/NE	
5	Atliekant reikalavimus atitinkančių išlaidų patikrinimus turės būti patikrintas bent šių elementų: atrankos procedūros, projekto tikslų, realių pasiekimų, išlaidų tinkamumo, galiojančių išlaidas patvirtinančių dokumentų, nacionalinio finansavimo dalies ir audito sekos atitikimas, veiksmingumas.	TAIP/NE	
6	Ankstesnės rekomendacijos bus reguliariai įgyvendinamos.	TAIP/NE	
7	Atsakingosios institucijos įgyvendinami projektai bus griežtai tikrinami.	TAIP/NE	

▼B

3.10. **Metinių programų ir susijusių deklaracijų audito ataskaita**			
Trumpas proceso aprašas *(Aprašas turėtų būti susijęs su audito institucija)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Nustatytos procedūros, kurias taikant apibendrinamos sistemų audito ir kiekvienos metinės programos projektų audito išvados.	TAIP/NE	
2	Bus atliekami patikrinimai, siekiant įvertinti prašymų dėl mokėjimo galiojimą.	TAIP/NE	
3	Aptikus sistemingų klaidų arba reikšmingumo ribą viršijančių klaidų, bus atliekamas tolesnis tyrimas.	TAIP/NE	
4	Ataskaitą ir susijusias deklaracijas patvirtins tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	

3.11. **Išlaidų tvirtinimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Visų pirma turi būti aprašyta tvirtinančioji institucija, taip pat atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad iš atsakingosios institucijos bus gauta tvirtinimui reikalinga informacija.	TAIP/NE	
2	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad iš audito institucijos būtų gautos kiekvienos metinės programos ir susijusių deklaracijų audito ataskaitos.	TAIP/NE	
3	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad galutinėje išlaidų deklaracijoje būtų atsižvelgta į susigrąžintas sumas ir stebimi teismo procesai arba administracinių skundų nagrinėjimas, dėl kurių sustabdomas sumų susigrąžinimo procesas.	TAIP/NE	
4	Bus atliekami patikrinimai išlaidų deklaracijos tikslumui ir išsamumui užtikrinti. (Tai visų pirma susiję su visomis nuo Komisijos suteiktos išankstinio mokėjimo sumos priskaičiuotomis palūkanomis ir veiksmingu jų, kaip nacionalinio įnašo, panaudojimu).	TAIP/NE	
5	Jeigu naudojama vietos valiuta, apskaičiavimo eurais metodai atitinka Komisijos apibrėžtas taisykles.	TAIP/NE	

▼B

3.12. **Programos vertinimas**			
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos atsakingoji institucija ir įgaliotoji(-osios) institucija(-os))*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Komisijos parengti rekomendaciniai su vertinimu susiję dokumentai platinami ir su jais gali susipažinti visi galimi galutiniai pagalbos gavėjai bei kitos suinteresuotosios šalys.	TAIP/NE	
2	Bus registruojami galutinių pagalbos gavėjų pateikti svarbiausi veiklos ir finansiniai rodikliai, skirti pasiektiems projekto tikslams įvertinti.	TAIP/NE	
3	Atsakingoji institucija (ir (arba) įgaliotosios institucijos) užtikrins, kad pateikti rodikliai būtų tinkami kiekvieno projekto rezultatams įvertinti.	TAIP/NE	
4	Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad būtinas vertinimas bus atliekamas laikantis pagrindinio akto reikalavimų.	TAIP/NE	

4. INFORMACIJOS VALDYMAS

4.1. **Su procedūromis susiję dokumentai**			
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos visos institucijos)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Institucijos užtikrins, kad šio sprendimo 7 straipsnyje nurodytos procedūros atitiktų nacionalinę ir Bendrijos teisę (pavyzdžiui, viešųjų pirkimų, apskaitos taisyklių srityse ir t. t.).	TAIP/NE	
2	Procedūras tvirtina tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	
3	Nustatytose procedūrose aiškiai išdėstomi nurodymai, susiję su kiekviena iš pagrindinių operacijų, ir paaiškinamas su funkcijų vykdymu susijusių sprendimų priėmimo procesas.	TAIP/NE	
4	Taikomos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad visiems susijusiems darbuotojams būtų pranešama apie nustatytas procedūras.	TAIP/NE	
5	Jeigu reikia, šiose procedūrose taip pat numatomas kontrolinių sąrašų, kuriuose glaustai nurodoma, kokius pagrindinius patikrinimus reikia atlikti, naudojimas.	TAIP/NE	
6	Taikomos priemonės asmens duomenų apsaugai užtikrinti.	TAIP/NE	

▼B

4.2. **Apskaita ir buhalterija**			
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos atsakingoji institucija, įgaliotoji(-osios) institucija(-os) ir tvirtinančioji institucija)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Taikomos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad apskaitos duomenys yra išsamūs, patikimi ir teisingi. Visų pirma dėl apskaitos sistemos bus galima: — visiškai atsekti Bendrijos lėšas galutinių pagalbos gavėjų ir projektų lygmeniu, — nustatyti nuo Komisijos suteiktos išankstinio mokėjimo sumos priskaičiuotas palūkanas, — nustatyti išduotus vykdomuosius raštus sumoms susigrąžinti ir, kai reikia, nustatyti, ar jie apmokėti.	TAIP/NE	
2	Apskaitos ir finansų kontrolės sistema atitinka nacionalinius duomenų apsaugos teisės aktus.	TAIP/NE	
3	Bus naudojama kompiuterinė apskaitos ir finansų kontrolės sistema.	TAIP/NE	
4	Veikia atsarginė sistema veiklos tęstinumui užtikrinti, jeigu to prireiktų.	TAIP/NE	
5	Jeigu naudojama vietos valiuta, apskaičiavimo eurais metodai atitinka Komisijos apibrėžtas taisykles.	TAIP/NE	

4.3. **Ataskaitų teikimas Komisijai**			
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos visos institucijos)*			
	Pagrindiniai tikslai	Ar jie pasiekti?	Pastabos
1	Nustatyti įpareigojimai teikti ataskaitas, taip pat jų poveikis ištekliams.	TAIP/NE	
2	Nustatytos procedūros yra tokios, kad paskirtosios institucijos galėtų veikti tinkamai, laiku ir visapusiškai.	TAIP/NE	
3	Ataskaitas tvirtina tinkamai įgaliotas asmuo.	TAIP/NE	

▼B

4.4. **Audito seka**		
Trumpas proceso aprašas *(Turi būti aprašytos visos institucijos)*		
Kur saugomi šie dokumentai?	Įstaiga/atsakingas skyrius	Kiek laiko jie saugomi?
Valdymo ir kontrolės sistemų aprašas, įskaitant procedūrų vadovą (-us)		
Audito strategija		
Nacionalinė daugiametė programa ir galimos pataisytos versijos		
Nacionalinės metinės programos ir galimos pataisytos versijos		
Europos Komisijos sprendimai dėl daugiamečių ir metinių programų		
Kvietimai teikti pasiūlymus ir (arba) paraiškas dalyvauti konkurse		
Pareiškėjų bylos ir (arba) sutarties dokumentai		
Gautų pasiūlymų ir (arba) paraiškų dalyvauti konkurse administracinis, techninis ir finansinis tyrimas (vertinimo lentelė) ir vertinimo komiteto ataskaitos		
Sprendimai skirti arba atsisakyti skirti finansavimą		
Projekto finansavimo susitarimai		
Finansavimo įsipareigojimų sprendimai pagal projektus		
Finansavimo gavėjų teikiamos pažangos ir galutinės ataskaitos		
Finansuojamų projektų finansinės ataskaitos ir mokėjimų paraiškos		
Finansuojamų projektų išlaidas ir pajamas patvirtinantys dokumentai		
Leidimai atlikti mokėjimus ir (arba) susigrąžinti lėšas (atliktų patikrinimų įrodymai)		
Nurodymai atlikti mokėjimus ir (arba) sugrąžinti lėšas		
Atliktų mokėjimų ir (arba) lėšų susigrąžinimo įrodymai		
Dokumentai, susiję su audito veiklos metodų atranka		
Atliktų projektų audito ataskaitos		
Nacionaliniu lygmeniu atlikto valdymo ir kontrolės sistemų audito ataskaitos		
Metinių programų audito ataskaitos		
Nuomonės dėl valdymo ir kontrolės sistemų audito		
Audito deklaracijos dėl mokėjimo prašymų galiojimo		
Europos Komisijai siunčiami mokėjimo prašymai		
Europos Komisijai siunčiami išlaidų patvirtinimai		
Europos Komisijai siunčiamos įgyvendinimo pažangos ataskaitos		
Europos Komisijai siunčiamos galutinės įgyvendinimo ataskaitos		
Iš Europos Komisijos gauto mokėjimo įrodymas		
Europos Komisijai siunčiamos vertinimo ataskaitos		

▼B

5. VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ APRAŠO PATVIRTINIMAS

Institucija	Deklaracija	Data ir parašas
Atsakingoji institucija	Tvirtinu, kad informacija, susijusi su atsakingosios institucijos nustatymu ir jos vidaus kontrolės sistemomis yra išsami ir teisinga.	Pavadinimas: Pareigos: Data: *parašas*
Tvirtinančioji institucija	Tvirtinu, kad informacija, susijusi su tvirtinančiosios institucijos nustatymu ir jos vidaus kontrolės sistemomis yra išsami ir teisinga.	Pavadinimas: Pareigos: Data: *parašas*
Audito institucija	Tvirtinu, kad informacija, susijusi su audito institucijos nustatymu ir jos vidaus kontrolės sistemomis yra išsami ir teisinga, ir galiu patvirtinti, kad pirmiau pateiktuose aprašuose patikimai apibūdinamos visos valdymo ir kontrolės sistemos.	Pavadinimas: Pareigos: Data: *parašas*

▼B

2 PRIEDAS

DAUGIAMETĖS PROGRAMOS PAVYZDYS

☐ Pirminė versija

☐ Pataisyta versija (numeris, data metai/mėnuo/diena), parengta pasikonsultavus su Komisija

☐ Pataisyta versija, parengta atsižvelgiant į vertinimus ir (arba) nustačius įgyvendinimo sunkumus

☐ Pataisyta versija, parengta peržiūrėjus strategines gaires

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:
LAIKOTARPIS:

1. PADĖTIS VALSTYBĖJE NARĖJE

Pradinės padėties valstybėje narėje su Fondo tikslais susijusioje politikos srityje aprašas

1.1. Nacionalinė padėtis ir jai įtakos turintys migracijos srautai

1.2. Valstybės narės iki šiol taikytos priemonės

1.3. Bendra paskirstytų nacionalinių išteklių suma

2. VALSTYBĖS NARĖS POREIKIŲ ANALIZĖ

2.1. Valstybės narės poreikiai atsižvelgiant į pradinę padėtį

2.2. Valstybės narės veiklos tikslai, nustatyti šiems poreikiams įgyvendinti

3. STRATEGIJA TIKSLAMS PASIEKTI

Aprašas, susijęs su tuo, kaip Fondas prisideda įgyvendinant poreikius, kokie prioritetai pasirinkti ir kodėl

3.1. 1 prioritetas

3.2. 2 prioritetas

3.3. Kita

Aprašant pasirinktus prioritetus prašome pateikti tokią informaciją

a) Strategijos tikslas(-ai) ir pagrindinių veiksmų pavyzdžiai

b) Susijusio(-ių) tikslo(-ų) aprašas ir naudojamas(-i) rodiklis(-iai)

c) Jeigu taikytina, prašome nurodyti, kuris iš pagrindinių veiksmų laikomas įgyvendinančiu konkrečius tikslus pagal pasirinktą prioritetą

4. SUDERINAMUMAS SU KITOMIS PRIEMONĖMIS

Prašome nurodyti, kaip ši strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis

4.1. 1 prioritetas

4.2. 2 prioritetas

4.3. Kita

5. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO SISTEMA

5.1. Programos skelbimas

5.2. Pasirinktas partnerystės principo įgyvendinimo metodas

▼B

6. PRELIMINARUS FINANSINIS PLANAS

6.1. Bendrijos įnašas

6.1.1. Lentelė

Daugiametė programa – Finansinio plano projektas **1 lentelė** **Bendrijos įnašas**								
Valstybė narė: […]								
Fondas: […]								
(tūkst. EUR, einamosios kainos)	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	Iš viso
1 prioritetas: […]								0
2 prioritetas: […]								0
3 prioritetas: […]								0
... prioritetas: […]								0
Techninė pagalba								0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0

6.1.2. Su skaičiais ir (arba) tendencijomis susijusios pastabos

6.2. Bendras finansinis planas

6.2.1. Lentelė

Daugiametė programa – Finansinio plano projektas **2 lentelė** **Bendras finansinis planas**								
Valstybė narė: […]								
Fondas: […]								
(tūkst. EUR, einamosios kainos)	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	Iš viso
Bendrijos įnašas								
Valstybinis bendras finansavimas								
Bendras finansavimas iš privačių šaltinių								
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Bendrijos įnašas %	%	%	%	%	%	%	%	%

6.2.2. Su skaičiais ir (arba) tendencijomis susijusios pastabos

[atsakingo asmens parašas]

▼B

3 PRIEDAS

METINĖS PROGRAMOS PAVYZDYS

☐ Pirminė versija

☐ Pataisyta versija (numeris, data metai/mėnuo/diena), parengta pasikonsultavus su Komisija

☐ Dėl kitų priežasčių pataisyta versija

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:
METAI:

1. BENDROSIOS PROJEKTŲ, KURIE BUS FINANSUOJAMI PAGAL PROGRAMĄ, ATRANKOS TAISYKLĖS

2. VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ PAKEITIMAI (jeigu taikytina)

3. VEIKSMAI, KURIE BUS REMIAMI PAGAL PROGRAMĄ, ATSIŽVELGIANT Į PASIRINKTUS PRIORITETUS

3.1. Veiksmai 1 prioritetui įgyvendinti

3.2. Veiksmai 2 prioritetui įgyvendinti

3.3. Kt.

Jeigu taikytina, aprašydami 3.1 ir kt. punktuose nurodytus veiksmus, suskirstykite juos pagal pagrindiniame akte nurodytą veiksmų rūšių aprašą

Veiksmo aspektai, nurodomi aprašant kiekvieną 3.1 ir kt. punktuose nurodytą veiksmą

1. Veiksmo tikslas ir taikymo sritis
2. Numatomi subsidijos gavėjai
3. Prašome nurodyti, jeigu taikytina, priežastis, dėl kurių projektą(-us) tiesiogiai įgyvendino atsakingoji institucija, veikianti kaip vykdomoji įstaiga
4. Numatomi kiekybiškai įvertinti rezultatai ir rodikliai, kurie bus naudojami
5. Informuotumas apie EB finansinę paramą
6. Jeigu taikytina, šių veiksmų ir panašių pagal kitas EB priemones finansuojamų veiksmų papildomumas
7. Finansinė informacija

4. TECHNINĖ PAGALBA

4.1. Techninės pagalbos tikslas

4.2. Numatomi kiekybiškai įvertinti rezultatai

4.3. Informuotumas apie EB finansinę paramą

▼B

5. FINANSINIO PLANO PROJEKTAS

Metinė programa – Finansinio plano projektas

1 lentelė

Apžvalga

Valstybė narė: […]

Susijusi metinė programa: […]

Fondas: […]

(visos sumos nurodytos EUR)	Prioriteto Nr.	Konkretaus prioriteto Nr. (1)	Bendrijos įnašas (a)	Valstybės asignavimai (b)	Privačių šaltinių asignavimai (c)	Iš viso (d=a+b+c)	EB dalis % (e=a/d)	Bendros sumos dalis (d/ iš viso d)
1 veiksmas: […]						0		
2 veiksmas: […]						0		
3 veiksmas: […]						0		
4 veiksmas: […]						0		
5 veiksmas: […]						0		
… veiksmas: […]						0		
N veiksmas: […]						0		
Techninė pagalba						0		
Kita veikla (2)						0		
Iš viso			0	0	0	0	%	100 %

(1) Jeigu taikytina.
(2) Jeigu taikytina, pagrindiniame akte apibrėžtos specialios priemonės, pavyzdžiui, neatidėliotinos priemonės.

(atsakingo asmens parašas)

▼B

4 PRIEDAS

METINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PAŽANGOS ATASKAITOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:
LAIKOTARPIS:

A. **Techninė ataskaita**

1. PRAKTINIS ĮGYVENDINIMAS

1.1. Programos įgyvendinimo tvarkaraštis

1.2. Projektų ir paraiškų atrankos organizavimo bei jų rezultatų aprašymas

1.3. Pažanga įgyvendinant programos veiksmus pagal pasirinktus prioritetus

1.3.1. 1 prioriteto įgyvendinimo veiksmai

1.3.2. 2 prioriteto įgyvendinimo veiksmai

1.3.3. ir kt.

1.4. Naudojimasis technine pagalba

1.5. Problemos, su kuriomis susidurta, ir priemonės, kurių imtasi.

2. FINANSINIS ĮGYVENDINIMAS

▼B

Metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaita

1 lentelė

Finansinė ataskaita

Valstybė narė: […]

Metinė programa: […]

Padėtis: (metai/mėnuo/diena)

Išankstinis(-iai) mokėjimas(-ai), gautas(-i) iš EB: (suma)

(visos sumos nurodytos EUR)	Prioriteto Nr.	Konkretaus prioriteto Nr. (1)	Programų pagrindu valstybės narės sudarytas planas			Skirta valstybių narių lygmeniu			EB įnašas, kurį valstybės narės sumokėjo galutiniams paramos gavėjams	Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurias iki nustatytos datos patyrė galutiniai paramos gavėjai, suma
			Bendra programų pagrindu nustatytų išlaidų suma (a)	EB įnašas (b)	EB dalis % (c = b/a)	Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų suma (d)	EB įnašas (e)	EB dalis % (f = e/d)		
1 veiksmas: […]										
2 veiksmas: […]										
3 veiksmas: […]										
4 veiksmas: […]										
5 veiksmas: […]										
N veiksmas: […]										
Techninė pagalba										
Kita veikla (2)										
IŠ VISO			0	0	0	0	0	0	0	0

(1) Jeigu taikytina.

(2) Jeigu reikia, teisinio pagrindo nuostatose apibrėžtos konkrečios priemonės, pavyzdžiui, neatidėliotinos priemonės arba persikėlę asmenys.

↓ ↓

Gauta > 60 % išankstinio(-ių) mokėjimo(-ų):	
Taip/Ne	Taip/Ne

▼B

3. ATASKAITŲ APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS

Pranešimas apie naujus pažeidimus ([1]) Nėra Yra (jeigu pasirinkote „Yra“, užpildykite 2 lentelę)

Metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaita **2 lentelė** **Pirminis pranešimas apie pažeidimą**								
Valstybė narė: […]								
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)								
Fondas: […]								
Nuoroda	Metinė programa	Projektas	Pažeista nuostata	Pažeidimo pobūdis	Pirminės informacijos data ir (arba) šaltinis	Nustatymo būdas	Sukčiavimo galimybė (Yra/ Nėra)	Atitinkama suma, išreikšta eurais (Bendrijos įnašas)

Veiksmai, kurių buvo imtasi ankstesnių pažeidimų atžvilgiu. Nėra Yra (jeigu pasirinkote „Yra“, užpildykite 3 lentelę)

Metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaita **3 lentelė** **Ataskaitų apie veiksmus, kurių imtasi pažeidimų atžvilgiu, teikimas**										
Valstybė narė: […]										
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)										
Fondas: […]										
Nuoroda	Metinė programa	Projekta-s	Pažeista nuostata	Suma, apie kurią kalbama (EB įnašas) EUR	Tolesni veiksmai	Nurodymas sugrąžinti lėšas (sumos nurodomos EUR)				EB įnašo atšaukimas
						Numa-tyta	Sumo-kėta	Delspini-giai	Atidėta	

([1]) Nuo paskutinės Komisijai siųstos pažangos ir (arba) galutinės ataskaitos.

▼B

B. **Prašymas atlikti antrąjį išankstinį mokėjimą**

Aš, toliau pasirašęs [atsakingo asmens vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis],

atstovaudamas už [Fondo pavadinimas] valdymą ir įgyvendinimą atsakingai institucijai, prašau sumokėti toliau nurodytą sumą, t. y. atlikti antrąjį išankstinį mokėjimą.

EUR ([1])	

(tikslus skaičius šimtųjų tikslumu)

Šis prašymas atlikti mokėjimą yra priimtinas, nes:

a) metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaita buvo pateikta Komisijai arba yra pridedama;

b) buvo pateikta arba yra pridedama patvirtinta išlaidų deklaracija, kurioje atsiskaitoma bent jau už 60 % pirmojo išankstinio mokėjimo sumos;

c) metinė programa įgyvendinta remiantis patikimo finansų valdymo principu, taip pat deramai užtikrinama, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi;

d) Komisija nėra pateikusi pagrįstos nuomonės pagal Sutarties 226 straipsnį dėl pažeidimo, susijusio su veiksmais, kuriems skirtos išlaidos deklaruojamos šiame prašyme.

Komisija mokėjimą turėtų atlikti:

Už mokėjimų priėmimą atsakingai institucijai	
Bankui	
Į banko sąskaitą Nr.	
Sąskaitos turėtojui (jeigu sąskaitos turėtojas ir už mokėjimų priėmimą atsakinga institucija nėra tas pats subjektas)	

Data

Kompetentingos institucijos pavadinimas didžiosiomis raidėmis, antspaudas, jos atstovo pareigos ir parašas

([1]) Bendra suma, kuria prašoma papildyti pirmąjį išankstinį mokėjimą.

▼B

5 PRIEDAS

METINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO GALUTINĖS ATASKAITOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:
LAIKOTARPIS:

A. **Techninė ataskaita**

1. PRAKTINIS ĮGYVENDINIMAS

1.1. Programos įgyvendinimo tvarkaraštis

1.2. Projektų ir paraiškų atrankos organizavimo bei jų rezultatų aprašymo atnaujinimas pagal pažangos ataskaitą, jeigu reikia

1.3. Pažanga vykdant programoje numatytus veiksmus pagal pasirinktus prioritetus

1.3.1. 1 prioriteto įgyvendinimo veiksmai

1.3.2. 2 prioriteto įgyvendinimo veiksmai

1.3.3. Kita

Veiklos aspektai, pateikiami apibūdinant kiekvieną 1.3 ir kt. punktuose nurodytą veiksmą
1. Veiksmo tikslas ir taikymo sritis
2. Komisijos patvirtinti programos pakeitimai (jeigu reikia)
3. Stebėsenos veikla, vykdoma įgyvendinimo laikotarpiu ar po įgyvendinimo
4. Faktiniai rezultatai
5. Faktinių rezultatų vertinimas, lyginant juos su programoje nustatytais tikslais ir rodikliais

1.4. Techninės pagalbos rezultatai

1.5. Problemos, su kuriomis susidurta, ir priemonės, kurių imtasi įgyvendinant programą

1.6. Procedūros, kurios buvo taikomos atsakingajai institucijai, tiesiogiai veikiančiai kaip vykdomoji įstaiga, įgyvendinant projektą(-us) (jeigu reikia)

1.7. Suderinamumas ir papildomumas kitų priemonių atžvilgiu

2. DAUGIAMETĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PAŽANGOS ĮVERTINIMAS

3. PRIEMONĖS, KURIŲ IMTASI INFORMACIJAI APIE PROGRAMĄ PATEIKTI

3.1. Priemonės, kurių imtasi siekiant informuoti visuomenę apie daugiametę ([1]) ir metinę programas

3.2. Matomumo principo įgyvendinimas

4. FINANSINIS ĮGYVENDINIMAS

([1]) Taikytina tik pirmosios metinės programos įgyvendinimo galutinei ataskaitai.

▼B

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita

1 lentelė

Išsami finansinė ataskaita

Valstybė narė: […]

Metinė programa: […]

Prioritetiniai ir (arba) kiti veiksmai: […]

Padėtis: (metai/mėnuo/diena)

(visos sumos nurodytos EUR)				Programų pagrindu valstybės narės sudarytas planas			Skirta valstybių narių lygmeniu			Atsakingosios institucijos patvirtinti faktiniai skaičiai (išlaidos, kurias patiria gavėjai, ir galutinis EB įnašas)				
Veiksmai	Projektai	Prioriteto Nr.	Konkretaus prioriteto Nr. (1)	Bendra programų pagrindu nustatytų išlaidų suma (a)	EB įnašas (b)	EB įnašo dalis % (c = b/a)	Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų suma (d)	EB įnašas (e)	EB įnašo dalis % (f = e/d)	Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų suma (g)	Mokėtinas EB įnašas (h)	EB įnašo dalis % (i = h/g)	Sumokėtas EB įnašas (j)	Dalis, kurią EB dar turi sumokėti ir (arba) sugrąžinti AI (k = h–j)
1 veiksmas: […]	1 projektas: […]													
	N projektas: […]													
Iš viso, 1 veiksmas:														
… veiksmas: […]	1 projektas: […]													
	N projektas: […]													
Iš viso, … veiksmas: […]														
N veiksmas: […]	1 projektas: […]													
	N projektas: […]													
Iš viso, N veiksmas														
Techninė pagalba														
Kita veikla (2)														
			Iš viso	0	0	0 %	0	0	0 %	0	0	0 %	0	0

(1) Jeigu taikytina.

(2) Jeigu reikia, pagrindiniame teisės akte nustatytos konkrečios priemonės, pavyzdžiui, neatidėliotinos priemonės arba persikėlę asmenys.

▼B

4.1. ►M1 Visų susigrąžintinų lėšų praėjus šešiems mėnesiams nuo išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams galutinio termino sąrašas ◄

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita **2 lentelė** **Nurodymų sugrąžinti lėšas, kurie turi būti įvykdyti, sąrašas**						
Valstybė narė: […]						
Fondas: […]						
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)						
Nuoroda	Metinė programa	Projektas	Visa susigrąžintina suma	Susigrąžintinas EB įnašas	Remtasi panašia finansine ataskaita (Taip/Ne)	Susigrąžinimo priežastys

4.2. Nurodymų sugrąžinti lėšas, **neįtrauktų** į ankstesnių metinių programų finansines ataskaitas, sąrašas (jeigu reikia).

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita **3 lentelė** **Nurodymų sugrąžinti lėšas, kurie dar nebuvo parengti pagal ankstesnes išlaidų deklaracijas, sąrašas**						
Valstybė narė: […]						
Fondas: […]						
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)						
Nuoroda	Metinė programa	Projektas	Bendra susigrąžinta suma	Susigrąžintas EB įnašas	Susigrąžinimo data	Susigrąžinimo priežastys

▼B

5. ATASKAITŲ APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS

Pranešimas apie naujus pažeidimus ([1])? Nėra Yra (jeigu pasirinkote „Yra“, užpildykite 4 lentelę)

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita **4 lentelė** **Pirminis pranešimas apie pažeidimą**								
Valstybė narė: […]								
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)								
Fondas: […]								
Nuoroda	Metinė programa	Projektas	Pažeista nuostata	Pažeidimo pobūdis	Pirminės informacijos data ir (arba) šaltinis	Nustatymo būdas	Sukčiavimo galimybė (Yra/Nėra)	Atitinkama suma, išreikšta EUR (Bendrijos įnašas)

Veiksmai, kurių buvo imtasi ankstesnių pažeidimų atžvilgiu. Nėra Yra (jeigu pasirinkote „Yra“, užpildykite 5 lentelę)

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita **5 lentelė** **Ataskaitų apie veiksmus, kurių buvo imtasi pažeidimų atžvilgiu, teikimas**										
Valstybė narė: […]										
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)										
Fondas: […]										
Nuoroda	Metinė programa	Projekta-s	Pažeista nuostata	Atitinkama suma (EB įnašas) EUR	Tolesni veiksmai	Nurodymas sugrąžinti lėšas (nurodoma EUR)				EB įnašo atšaukimas
						Numa-tyta	Sumo-kėta	Delspini-giai	Atidėta	

6. PRIEDAI

Trumpas atskirų projektų aprašas (vienas puslapis vienam projektui), kuriame nurodomi tikslai, laimėjimai ir susiję rodikliai bei pateikiama finansinė lentelė.

([1]) Nuo paskutinės Komisijai siųstos pažangos ir (arba) galutinės ataskaitos.

Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita

6 lentelė

Projekto ataskaita

Projekto nuoroda ir pavadinimas: […]

Galutinis paramos gavėjas: […]

Padėtis: (metai/mėnuo/diena):

Prioritetas: […]

Konkretus prioritetas: […]

Veiksmas: […]

TECHNINĖS INFORMACIJOS SANTRAUKA

Tikslai ir (arba) laimėjimai:

Susiję rodikliai:

Pateisinančios aplinkybės (konkretaus prioriteto atveju):

FINANSINĖS INFORMACIJOS SANTRAUKA

(visos sumos nurodytos EUR)	Atsakingosios institucijos suteikta suma	Galutinio paramos gavėjo reikalauta suma	Atsakingosios institucijos priimta suma
a: Tiesioginės išlaidos			
b: Netiesioginės išlaidos			
c: Paskirtomis pajamomis padengtos išlaidos (jeigu taikytina)			
a + b + c: Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų suma	0	0	0
d: EB įnašas			
e: Galutinio paramos gavėjo ir partnerių (viešųjų įstaigų) įnašas paskirtų pajamų dalis jame			
paskirtų pajamų dalis jame			
f: Galutinio paramos gavėjo ir partnerių (neviešųjų įstaigų) įnašas			
g: Trečiųjų šalių įnašas			
h: Įplaukos iš projekto			
d + e + f + g + h: Bendra pajamų suma	0	0	0
EB įnašo dalis % ir (arba) bendra išlaidų suma (d/(a + b + c))	%	%	%

EB įnašas, kurį sumokėjo atsakingoji institucija	
Pirmasis išankstinis mokėjimas	
Antrasis išankstinis mokėjimas	
Galutinis mokėjimas	
Nurodymas sugrąžinti lėšas	

Gautas EB įnašas	
EB įnašo dalis, kurią dar ketinama sumokėti ir (arba) susigrąžinti	

▼B

B. **Prašymas išmokėti sumos likutį ir (arba) grąžinamų išlaidų deklaracija**

Aš, toliau pasirašęs (atsakingo asmens vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis), atstovaudamas už (Fondo pavadinimas) atsakingai institucijai,

— prašau išmokėti šią sumą:

EUR ([1])	+

(tikslus skaičius šimtųjų tikslumu)

arba

— nurodau, kad grąžinama ši suma:

EUR ([2])	–

(tikslus skaičius šimtųjų tikslumu)

Šią sumą sudaro bendros išankstinio(-ių) mokėjimo(-ų) sumos, gautos šiai metinei programai įgyvendinti, ir faktinių deklaruotų išlaidų skirtumas.

Šis prašymas atlikti mokėjimą priimtinas, nes:

a) metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita pateikta Komisijai arba yra pridedama;

b) patvirtinta išlaidų deklaracija buvo pateikta arba yra pridedama;

c) buvo pateikta arba yra pridedama metinio audito ataskaita, nuomonė apie valdymo ir kontrolės sistemos veikimą ir prašymo išmokėti sumą teisėtumo deklaracija, kurią parengė audito įstaiga;

d) visos už išankstinio finansavimo išmokas gautos palūkanos priskirtos metinei programai ir traktuojamos kaip nacionalinis įnašas, taip pat į jas atsižvelgta išlaidų deklaracijoje;

e) metinė programa įgyvendinta remiantis patikimo finansų valdymo principu, taip pat deramai užtikrinama, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi;

f) Komisija nėra pateikusi pagrįstos nuomonės pagal Sutarties 226 straipsnį dėl pažeidimo, susijusio su veiksmais, kuriems skirtos išlaidos deklaruojamos konkrečiame prašyme.

Komisija mokėjimą turėtų atlikti:

Už mokėjimų priėmimą atsakingai institucijai	
Bankui	
Į banko sąskaitą Nr.	
Sąskaitos turėtojui (jeigu sąskaitos turėtojas ir už mokėjimų priėmimą atsakinga institucija nėra tas pats subjektas)	

Data	Kompetentingos institucijos pavadinimas didžiosiomis raidėmis, antspaudas, jos atstovo pareigos ir parašas

([1]) Bendra suma, kuria prašoma papildyti pirmąjį(-uosius) išankstinį(-ius) mokėjimą(-us).
([2]) Bendra išlaidų suma, grąžintina atlikus išankstinį(-ius) mokėjimą (-us).

▼B

6 PRIEDAS

AUDITO STRATEGIJOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS(-AI):
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:

1. AUDITO MASTAS

1.1. Strategijos taikymo sritis (fondai, kuriems skirta strategija)

1.2. Strategijoje numatytas laikotarpis

1.3. Taikomi audito standartai

2. RIZIKOS ĮVERTINIMAS

2.1. Rizikos nustatymas ir vertinimas

2.2. Rizikos faktorių sprendimo būdai ir neišaiškinti rizikos faktoriai

3. TIKSLAI IR PRIORITETAI

3.1. Auditų tikslai

3.2. Auditų prioritetai

4. AUDITO METODAS

4.1. Sistemos auditai

4.1.1. Už audito atlikimą atsakinga(-os) įstaiga(-os)

4.1.2. Institucijos, kurių auditą ketinama atlikti

4.1.3. Horizontalieji sistemos auditų aspektai

4.1.4. Preliminarus daugiametis sistemos auditų planas (jeigu yra galimybė)

4.2. Projektų auditai

4.2.1. Už audito atlikimą atsakinga(-os) įstaiga(-os)

4.2.2. Atrankos metodologijos aprašas.

▼B

5. AUDITO PLANAI 2007 IR 2008 KALENDORINIAMS METAMS

5.1. 2007 m. ([1])

2007 m.								
Sistemos auditai								
Fondai	Susijusios institucijos	Susijusi veikla	Audito aprėptis	Žmogaus darbo dienos	Planavimas			
Projektų auditai								
Fondai	Programos metai	Prioritetas	Projektas	Galutinis paramos gavėjas	Bendra reikalavimus atitinkančių projekto išlaidų suma	Išlaidos, kurių auditą ketinama atlikti	Žmogaus darbo dienos	Planavimas

5.2. 2008 m.

Pateikite duomenis pagal 2007 metams sudarytos lentelės pavyzdį.

Audito strategijos priedas(-ai) ([2])**. Metiniai planai**

VALSTYBĖ NARĖ:

FONDAS:

ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:

ATSISKAITYMO LAIKOTARPIS PAGAL KALENDORINIUS METUS:

1. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI, JEIGU REIKIA

2. PAGRINDINIAI ANKSTESNIŲ METŲ AUDITŲ REZULTATAI

3. AUDITO PLANAS 20XX METAMS

Pateikite duomenis pagal 2007 metams sudarytos lentelės pavyzdį.

([1]) Jeigu taikytina.

([2]) Pateikiama parengus audito strategiją, atsižvelgiant į 25 straipsnio 2 dalį.

▼B

7 PRIEDAS

AUDITO INSTITUCIJOS ATASKAITOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:

FONDAS:

ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:

ATASKAITOJE MINIMA METINĖ PROGRAMA: .....

A. **Metinė audito ataskaita**

1. BENDROJI INFORMACIJA

1.1. Įstaigos, kurios dalyvavo rengiant ataskaitą

1.2. Pagrindinių audito planų įgyvendinimo pakeitimų, susijusių su minima metine programa, nustatymas ir priežasčių nurodymas

1.3. Audito rezultatų apibendrinamoji lentelė

Audito ataskaita					
Valstybė narė: […]					
Metinė programa: […]					
Padėtis: (metai/mėnuo/diena)					
Sistemos auditai, atlikti po paskutinės ataskaitos					
Fondas(-ai)	Susijusios institucijos	Susijusi veikla	Audito aprėptis	Žmogaus darbo dienos	Galutinės ataskaitos data

Projektų, susijusių su metine programa 20xx, auditai						
Fondas(-ai)	Projektas	Galutinis paramos gavėjas	Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų suma (a)	Audito patikrintos reikalavimus atitinkančios išlaidos (b)	Finansinė korekcija (c)	Klaidos (d = c/b)
		Iš viso	0	0	0	%
		Iš viso metinei programai	(e)	(f)	Aprėptis: (= f/e)	

▼B

2. SISTEMŲ AUDITAI

2.1. Auditus atlikusios įstaigos

2.2. Atliktų auditų suvestinis sąrašas

2.3. Pagrindiniai audito rezultatai, rekomendacijos ir išvados dėl valdymo ir kontrolės sistemų

2.4. Finansinis audito rezultatų poveikis

2.5. Papildomi patikrinimai, jei reikia

2.6. Nurodymas, ar nustatyta sisteminio pobūdžio problemų, ir kokių priemonių imtasi, įskaitant visų susijusių finansinių korekcijų pateikimą skaičiais

2.7. Informacija apie tai, kaip laikomasi audito rekomendacijų

3. PROJEKTŲ AUDITAI

3.1. Auditus atlikusios įstaigos

3.2. Atliktų auditų suvestinis sąrašas ir patikrintų išlaidų procentinė dalis Komisijai deklaruotos bendros reikalavimus atitinkančių išlaidų sumos atžvilgiu

3.3. Pagrindiniai su įgyvendintais projektais susijusių auditų rezultatai, rekomendacijos ir išvados

3.4. Audito rezultatų išvados, susijusios su valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingumu

3.5. Finansinis audito rezultatų poveikis

3.6. Papildomi patikrinimai, jeigu reikia

3.7. Informacija apie tai, kaip laikomasi audito rekomendacijų

3.8. Nurodymas, ar nustatyta sisteminio pobūdžio problemų, ir kokių priemonių imtasi, įskaitant visų susijusių finansinių korekcijų pateikimą skaičiais

4. SU ANKSTESNĖSE ATASKAITOSE MINIMU ATLIKTU AUDITU SUSIJUSIOS TOLESNĖS PRIEMONĖS, JEIGU REIKIA

4.1. Informacija apie tai, kaip laikomasi ankstesnio sistemos audito rekomendacijų

4.2. Informacija apie ankstesnėse metinėse programose nurodytos sisteminio pobūdžio veiklos auditų rezultatus.

(atsakingo asmens parašas)

B. **Nuomonė dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo**

Europos Komisijai

1. ĮŽANGA

Aš, toliau pasirašęs, atstovaudamas (valstybės narės paskirtos audito institucijos pavadinimas), išnagrinėjau (fondo pavadinimas) valdymo ir kontrolės sistemų veikimą veiksmų, įgyvendintų pagal metinę programą (20XX m.), atžvilgiu, siekdamas pateikti nuomonę apie tai, ar sistemos veikė veiksmingai, kad būtų galima deramai užtikrinti, jog Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos ir dėl to deramai užtikrinti, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi.

2. TYRIMO APRĖPTIS

Tyrimas atliktas atsižvelgiant į šio Fondo audito strategiją (metai/mėnuo/diena)–(metai/mėnuo/diena) laikotarpiu ir pateiktas metinės audito ataskaitos A skirsnyje.

Arba:

tyrimo aprėptis nebuvo ribojama,

arba:

tyrimo aprėptis buvo ribojama šių veiksnių:

a) […]

▼B

b) […]

c) ir kt.

(nurodykite visus tyrimo aprėptį ribojančius veiksnius, pavyzdžiui, visas sisteminio pobūdžio problemas, valdymo ir kontrolės sistemos trūkumus, patvirtinamųjų dokumentų trūkumą, atvejus, dėl kurių vyksta teisminės procedūros ir t. t., ir apskaičiuokite išlaidų bei Bendrijos įnašo, kuriems buvo padarytas poveikis, sumas. Jei audito institucija nemano, kad ribojantys veiksniai turėjo įtakos galutinėms deklaruotoms išlaidoms, tai turi būti nurodyta.)

3. NUOMONĖ

(Teigiama nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad pirmiau minėtos metinės programos atžvilgiu (fondo pavadinimas) valdymo ir kontrolės sistemos atitiko reikalavimus, taikytinus pagal pagrindinį teisės aktą (nuoroda)(ir Komisijos sprendimą Nr. (XXX/2007/EB)), ir veikė veiksmingai, todėl galima deramai užtikrinti, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos, ir dėl to galima deramai užtikrinti, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi.

(Sąlyginė nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad minėtos metinės programos atžvilgiu (fondo pavadinimas) valdymo ir kontrolės sistemos atitiko reikalavimus, taikytinus pagal pagrindinį teisės aktą (nuoroda) (ir Komisijos sprendimą Nr. (XXX/2007/EB)), ir veikė veiksmingai, todėl galima deramai užtikrinti, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos, ir dėl to galima deramai užtikrinti, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi, išskyrus šiuos atvejus:

a) […]

b) […]

c) ir kt.

Priežastys, kuriomis grindžiu savo nuomonę, kad ši (šios) sistemų dalis(-ys) neatitiko reikalavimų ir (arba) neveikė taip, kad būtų galima deramai užtikrinti, jog Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos, yra šios:

a) […]

b) […]

c) ir kt.

Šios(-ių) išlygos(-ų) poveikis sudaro […] % visų deklaruotų išlaidų. Todėl Bendrijos įnašui padarytas poveikis sudaro […].

(Neigiama nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad minėtos metinės programos atžvilgiu, (fondo pavadinimas) valdymo ir kontrolės sistemos neatitiko reikalavimų, taikytinų pagal pagrindinį teisės aktą (nuoroda) (ir Komisijos sprendimą Nr. (XXX/2007/EB)), ir neveikė veiksmingai, todėl negalima deramai užtikrinti, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos, ir dėl to negalima deramai užtikrinti, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi.

Ši neigiama nuomonė grindžiama:

a) […]

b) […]

c) ir kt.

Data

Parašas

(atsakingo asmens parašas)

C. **Prašymo atlikti mokėjimą patvirtinimas**

Europos Komisijai

1. ĮŽANGA

Aš, toliau pasirašęs, atstovaudamas (valstybės narės paskirtos audito įstaigos pavadinimas), ištyriau (fondo pavadinimas) metinės programos (20xx m.) audito

▼B

rezultatus (ir ėmiausi mano manymu reikalingų papildomų veiksmų, kaip nurodyta ataskaitoje).

Šį darbą parengiau ir atlikau, siekdamas įvertinti, ar prašymas išmokėti metinei programai (20xx m.) skirto Bendrijos įnašo galutinį likutį yra pagrįstas ir ar pagrindiniai sandoriai, įtraukti į su šia metine programa susijusias išlaidų deklaracijas yra teisėti ir teisingi.

2. TYRIMO APRĖPTIS

Arba:

tyrimo aprėptis nebuvo ribojama,

arba:

tyrimo aprėptis buvo ribojama šių veiksnių:

a) […]

b) […]

c) ir kt.

3. NUOMONĖ

(Teigiama nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad išlaidų deklaracijoje pagal metinę programą apmokėtos išlaidos visais reikšmingais aspektais pateikiamos tinkamai ir kad prašymas išmokėti šiai metinei programai skirto Bendrijos įnašo galutinį likutį yra pagrįstas.

(Sąlyginė nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad išlaidų deklaracijoje pagal metinę programą apmokėtos išlaidos visais reikšmingais aspektais pateikiamos tinkamai ir kad prašymas išmokėti šiai metinei programai skirto Bendrijos įnašo galutinį likutį yra pagrįstas, išskyrus šiuos atvejus:

a) […]

b) […]

c) ir kt.

Šios(-ių) išlygos(-ų) poveikis sudaro […] visų deklaruotų išlaidų. Todėl Bendrijos įnašui padarytas poveikis sudaro […].

(Neigiama nuomonė)

Remdamasis nurodytu tyrimu, manau, kad išlaidų deklaracijoje pagal metinę programą apmokėtos išlaidos visais reikšmingais aspektais pateikiamos netinkamai, todėl prašymas išmokėti šiai metinei programai skirto Bendrijos įnašo galutinį likutį yra nepagrįstas.

Data

Parašas

(atsakingo asmens parašas)

▼B

8 PRIEDAS

ANTROJO IŠANKSTINIO MOKĖJIMO LAIKOTARPIO IŠLAIDŲ DEKLARACIJOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
TVIRTINANČIOJI INSTITUCIJA:
METINĖ PROGRAMA, KURIAI TAIKOMA TVIRTINIMO PROCEDŪRA:

Aš, toliau pasirašęs (atsakingo asmens vardas, pavardė),

atstovaudamas už (fondo pavadinimas) atsakingai tvirtinančiajai institucijai,

patvirtinu, kad bendra išlaidų, nurodytų metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitoje, suma yra:

EUR ([1])	

(tikslus skaičius šimtųjų tikslumu)

Taip pat patvirtinu, kad atsižvelgiant į Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama metinė programa, numatytus tikslus, taip pat atsižvelgiant į pagrindinį teisės aktą ir jo įgyvendinimo taisykles, stebima veiklos pažanga, o ypač kad:

1) išlaidų deklaracija yra tiksli, parengta remiantis patikimomis apskaitos sistemomis ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais;

2) deklaruojamos išlaidos atitinka taikomas Bendrijos ir nacionalines taisykles ir buvo patirtos vykdant finansavimui atrinktus veiksmus pagal metinei programai taikomus kriterijus ir laikantis atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos taisyklių, visų pirma viešųjų pirkimų taisyklių;

3) tvirtinimo tikslu iš atsakingosios institucijos gauta atitinkama informacija apie atliktas procedūras ir patikrinimus, susijusius su išlaidų ataskaitose nurodytomis išlaidomis;

4) išlaidų deklaracijoje ir prašyme atlikti antrąjį išankstinį mokėjimą atsižvelgiama, jeigu reikia, į visas susigrąžintas sumas ir į visas palūkanas, gautas vykdant metinę programą.

Ši išlaidų deklaracija pagrįsta sąskaitomis, kurios (20xx m./mėn./d.)] buvo laikinai uždarytos.

Atsižvelgiant į pagrindinio teisės akto 43 straipsnį, patvirtinantieji dokumentai yra ir bus prieinami dar bent penkerius metus nuo metinės programos pabaigos, kurią nustatys Komisija.

Data	Tvirtinančiosios institucijos atstovo vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis, antspaudas, pareigos ir parašas

([1]) Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurias sumokėjo galutiniai gavėjai arba kurios buvo skirtos techninei pagalbai, suma.

▼B

9 PRIEDAS

LIKUČIO IŠMOKĖJIMO IŠLAIDŲ DEKLARACIJOS PAVYZDYS

VALSTYBĖ NARĖ:
FONDAS:
TVIRTINANČIOJI INSTITUCIJA:
METINĖ PROGRAMA, KURIAI TAIKOMA TVIRTINIMO PROCEDŪRA:

Aš, toliau pasirašęs (atsakingo asmens vardas, pavardė),

atstovaudamas už (fondo pavadinimas)] atsakingai tvirtinančiajai institucijai,

patvirtinu, kad bendra išlaidų, nurodytų metinės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje, suma yra:

EUR ([1])	

(tikslus skaičius šimtųjų tikslumu)

Taip pat patvirtinu, kad atsižvelgiant į Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama metinė programa, numatytus tikslus, taip pat atsižvelgiant į pagrindinį teisės aktą, pastebima veiklos pažanga, o ypač kad:

1) išlaidų deklaracija yra tiksli, parengta remiantis patikimomis apskaitos sistemomis ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais;

2) deklaruojamos išlaidos atitinka taikomas Bendrijos ir nacionalines taisykles ir buvo patirtos vykdant finansavimui atrinktus veiksmus pagal metinei programai taikomus kriterijus ir laikantis atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos taisyklių, visų pirma viešųjų pirkimų taisyklių;

3) deramai užtikrinu, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi;

4) tvirtinimo tikslu iš atsakingosios institucijos gauta atitinkama informacija apie atliktas procedūras ir patikrinimus, susijusius su išlaidų ataskaitose nurodytomis išlaidomis;

5) deramai atsižvelgta į visų audito institucijos arba jos atsakomybe atliktų auditų rezultatus;

6) išlaidų deklaracijoje ir prašyme sumokėti likutį atsižvelgiama, jeigu reikia, į visas susigrąžintas sumas ir į visas palūkanas, gautas vykdant metinę programą.

Ši išlaidų deklaracija pagrįsta sąskaitomis, kurios [20xx m./mėn./d.)] buvo laikinai uždarytos.

Atsižvelgiant į pagrindinio teisės akto 43 straipsnį, patvirtinamieji dokumentai yra ir bus prieinami dar bent penkerius metus nuo metinės programos pabaigos, kurią nustatys Komisija.

Data	Tvirtinančiosios institucijos atstovo vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis, antspaudas, pareigos ir parašas

([1]) Bendra reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurias sumokėjo galutiniai gavėjai arba kurios buvo skirtos techninei pagalbai, suma.

▼B

10 PRIEDAS

SU EMBLEMA SUSIJĘ NURODYMAI IR STANDARTINIŲ SPALVŲ APRAŠYMAS

Simbolių apibūdinimas

Mėlyno dangaus fone – ratu sudėtos dvylika auksinių žvaigždžių, simbolizuojančių Europos tautų sąjungą. Žvaigždžių skaičius yra fiksuotas: dvylika yra tobulumo ir vienovės simbolis.

Heraldikos apibūdinimas

Mėlyname fone – dvylikos auksinių žvaigždžių, kurių kampai nesiliečia, ratas.

Geometrinis apibūdinimas

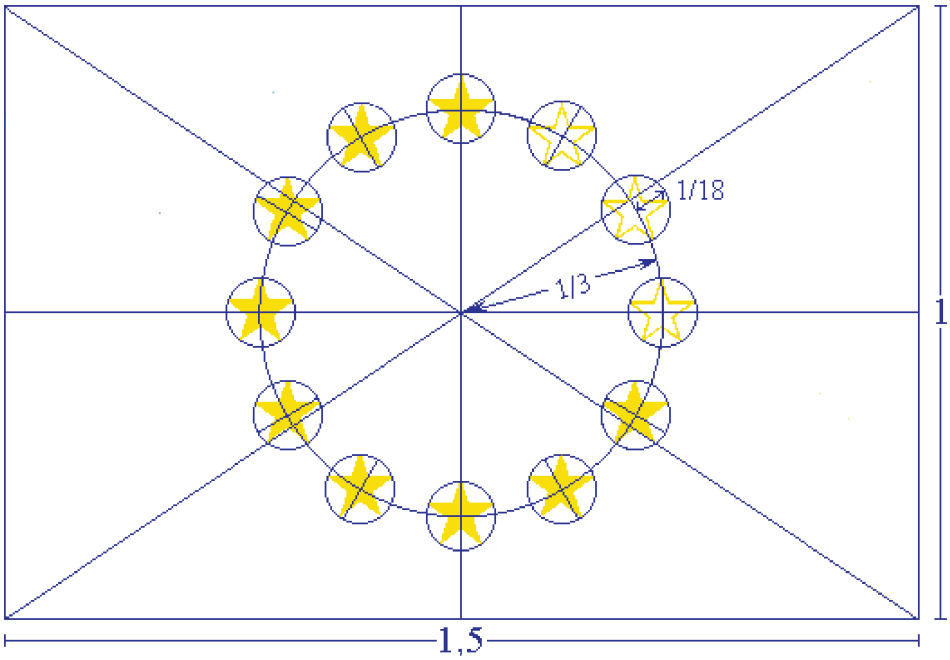

Emblema yra mėlynos stačiakampės vėliavos formos, kurios ilgis yra lygus 1,5 jos pločio. Dvylika auksinių žvaigždžių, išsidėsčiusių lygiais intervalais, sudaro menamą apskritimą, kurio centras yra stačiakampio įstrižainių susikirtimo taškas. Apskritimo spindulys lygus vienai trečiajai emblemos pločio. Visos žvaigždės turi penkis kampus, išsidėsčiusius menamame apskritime, kurio spindulys lygus vienai aštuonioliktajai vėliavos pločio. Visos žvaigždės išdėstytos vertikaliai, t. y. viena viršūnė yra viršuje, o dvi – tiesėje, sudarančioje statų kampą su stiebu. Apskritimas sudaromas taip, kad žvaigždės atitiktų valandų padėtį laikrodžio ciferblate. Žvaigždžių skaičius nekintamas.

Patvirtintos spalvos

Emblemoje naudojamos šios spalvos: Stačiakampio pagrindo spalva – mėlyna (PANTONE REFLEX BLUE); žvaigždžių spalva – geltona (PANTONE YELLOW).

Keturių spalvų procesas

Keturių spalvų procese dvi įprastos spalvos atkuriamos, naudojant keturias spalvas iš keturių spalvų proceso. PANTONE YELLOW gaunama naudojant 100 % „Process Yellow“. PANTONE REFLEX BLUE gaunama sumaišant 100 % „Process Cyan“ ir 80 % „Process Magenta“.

Internetas

Tinklalapio paletėje PANTONE REFLEX BLUE atitinka RGB:0/0/153 (šešioliktainėje sistemoje: 000099), o PANTONE YELLOW – RGB:255/204/0 (šešioliktainėje sistemoje: FFCC00).

▼B

Monochromatinis reprodukcijos procesas

Jei naudojama juoda spalva, pažymėkite stačiakampio kontūrus juodai, o žvaigždes juodai baltame fone.

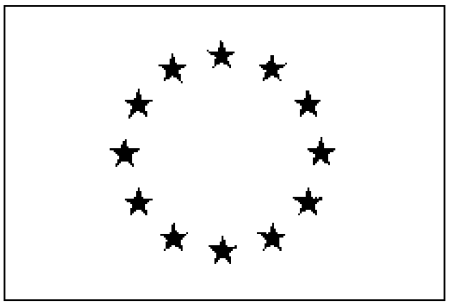

Jei naudojama mėlyna spalva (Reflex Blue), naudokite ją 100 % fonui, palikdami žvaigždes baltas.

Reprodukcija ant spalvoto pagrindo

Jei negalite apsieiti be spalvoto fono, apveskite aplink stačiakampį baltą liniją, kurios plotis turi būti 1/25 stačiakampio aukščio.

▼B

11 PRIEDAS

IŠLAIDŲ ATITIKTIES FINANSAVIMO REIKALAVIMAMS TAISYKLĖS

EUROPOS PABĖGĖLIŲ FONDAS

I. Bendrieji principai

I.1. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

1. Atsižvelgiant į pagrindinį teisės aktą, tam, kad atitiktų finansavimo reikalavimus:

   a) išlaidos turi būti skirtos Fondo veiklai ir atitikti jo tikslus, kaip nustatyta 1 ir 2 pagrindinio teisės akto straipsniuose;

   b) išlaidos turi būti suderintos su finansavimo reikalavimus atitinkančiais veiksmais, numatytais pagrindinio teisės akto 3 straipsnyje, arba, neatidėliotinų priemonių atveju, susijusios su finansavimo reikalavimus atitinkančiais veiksmais, numatytais pagrindinio teisės akto 5 straipsnyje;

   c) išlaidos turi būti reikalingos projekto veiklai, sudarančiai daugiamečių ir metinių programų dalį, kaip patvirtinta Komisijos, arba veiklai, kuriai taikomos neatidėliotinos priemonės, kaip numatyta pagrindinio teisės akto 5 straipsnyje, kurių atžvilgiu numatomi atitinkamos metinės programos pakeitimai, vykdyti;

   d) išlaidos turi būti pagrįstos ir atitikti patikimo finansų valdymo, visų pirma, išlaidų sukuriamos vertės bei ekonomiškumo principus;

   e) išlaidas turi patirti galutinis paramos gavėjas ir (arba) projekto partneriai, kurie yra įsisteigę ir registruoti valstybėje narėje, išskyrus atvejus, kai tai yra tarptautinės vyriausybinės organizacijos, siekiančios tokių pat tikslų, kokie numatyti pagrindiniame teisės akte. Pagal šio sprendimo 39 straipsnio 2 dalį, galutiniam paramos gavėjui taikomos taisyklės projekto partneriams taikytinos *mutatis mutandis*;

   f) išlaidos turi būti susijusios su pagrindinio teisės akto 6 straipsnyje nurodytomis tikslinėmis grupėmis;

   g) išlaidos turi būti patirtos pagal specialiąsias dotacijų susitarimo nuostatas.

2. Daugiametės veiklos atveju, remiantis pagrindinio teisės akto 14 straipsnio 6 dalimi, tik pagal metinę programą bendrai finansuojamos veiklos dalis laikoma projektu, kuriam turi būti taikomos šios atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės.

3. Fondo remiami projektai nefinansuojami iš kitų šaltinių, priskiriamų Bendrijos biudžetui. Fondo remiami projektai bendrai finansuojami iš viešųjų ar privačiųjų šaltinių.

I.2. PROJEKTO BIUDŽETAS

Projekto biudžetas pristatomas taip:

Išlaidos	Pajamos
+ *Tiesioginės išlaidos* (TI) + *Netiesioginės išlaidos* (fiksuota TI procentinė dalis, numatyta dotacijų susitarime) + Paskirtomis pajamomis padengtos išlaidos (jeigu taikytina)	+ *EB įnašas* (nurodomas kaip mažiausia iš trijų šio sprendimo 12 straipsnyje nurodytų sumų) + *galutinio paramos gavėjo ir projekto partnerių įnašas* ([1]) + *trečiųjų šalių įnašas* + *įplaukos iš projekto*

([1]) Įskaitant paskirtas pajamas, apibūdintas IV punkte.

▼B

Išlaidos	Pajamos
= Bendra finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų suma	*= Bendra pajamų suma*

Biudžetas yra subalansuotas: bendra finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų suma lygi bendrai pajamų sumai.

I.3. PAJAMOS IR NE PELNO PRINCIPAS

1. Fondo remiami projektai neturi būti susiję su pelno siekimu. Jei projekto pabaigoje pajamų, įskaitant įplaukas, šaltiniai viršija išlaidas, Fondo įnašas į projektą atitinkamai sumažinamas. Visi projekto pajamų šaltiniai turi būti fiksuojami galutinio paramos gavėjo sąskaitose ar mokesčių dokumentuose, jas turi būti galima nustatyti bei patikrinti.

2. Projekto pajamas turi sudaryti visi finansiniai įnašai, kuriuos Fondas teikia projektui, įplaukos iš viešųjų ir privačiųjų šaltinių, įskaitant paties galutinio paramos gavėjo įnašą, ir bet kokios kitos projekto įplaukos. Pagal šią nuostatą „Įplaukos“ – tai įplaukos, kurios projektui gautos per finansavimo reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kaip numatyta I.4 punkte, iš pardavimo, nuomos, paslaugų, registracijos mokesčių ir kitų panašių pajamų.

3. Bendrijos įnašą, teikiamą remiantis ne pelno principo taikymu, kaip nustatyta šio sprendimo 12 straipsnio c punkte, sudarys suma, gauta iš „bendros finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidų sumos“ atėmus „trečiųjų šalių įnašą“ ir „įplaukas iš projekto“.

I.4. FINANSAVIMO REIKALAVIMUS ATITINKANTIS LAIKOTARPIS

▼M1

1. Su projektu susijusios išlaidos turi būti patirtos ir atitinkami mokėjimai (išskyrus nusidėvėjimo atžvilgiu) atlikti po finansavimo sprendime, patvirtinančiame valstybių narių metines programas, nurodytų metų sausio 1 d. Finansavimo reikalavimus atitinkantis laikotarpis tęsiasi iki N ([1]) +2 metų birželio 30 d., t. y. išlaidos, susijusios su projektu, turi būti patirtos iki šios dienos.

▼B

2. Išimtis pirmiau minėto finansavimo reikalavimus atitinkančio laikotarpio atžvilgiu daroma neatidėliotinų priemonių atveju (žr. pagrindinio teisės akto 21 straipsnio 3 dalį) ir techninės pagalbos valstybėms narėms atveju (žr. V.3 punktą).

I.5. IŠLAIDŲ REGISTRAS

1. Išlaidos atitinka galutinio paramos gavėjo atliktus mokėjimus. Jie turi būti atlikti finansinių (grynųjų pinigų) sandorių forma, išskyrus nusidėvėjimą.

2. Paprastai išlaidos pagrindžiamos oficialiomis sąskaitomis faktūromis. Kai to padaryti neįmanoma, išlaidos pagrindžiamos lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais ar patvirtinamaisiais dokumentais.

3. Išlaidos turi būti aiškiai nustatomos ir patikrinamos. Visų pirma:

   a) išlaidos turi būti įrašytos galutinio paramos gavėjo apskaitos dokumentuose;

   b) išlaidos turi būti apibūdintos pagal apskaitos standartus, taikomus šalyje, kurioje įsisteigęs galutinis paramos gavėjas, taip pat atsižvelgiant į įprastinę gavėjo išlaidų apskaitos praktiką; ir

   c) išlaidos turi būti deklaruojamos atsižvelgiant į galiojančius mokesčių ir socialinės srities teisės aktų reikalavimus.

([1]) „N“ reiškia metus, nurodytus finansiniame susitarime, patvirtinančiame valstybių narių metines programas.

▼B

4. Jei reikia, galutiniai paramos gavėjai įpareigojami saugoti patvirtintas apskaitos dokumentų, pagrindžiančių susijusio projekto įplaukas ir išlaidas, kurias patyrė partneriai, kopijas.

5. Tokie įrašai turi būti laikomi ir tvarkomi vadovaujantis nacionaliniais duomenų apsaugos teisės aktais.

I.6. TERITORINĖ TAIKYMO SRITIS

1. Pagrindinio teisės akto 3 ir 5 straipsniuose apibūdintų veiksmų atžvilgiu:

   a) išlaidas turi patirti galutiniai paramos gavėjai, nurodyti I.1 punkto e papunktyje; ir

   b) išlaidos turi būti skirtos veiksmams valstybių narių teritorijoje, išskyrus su persikėlimu susijusius veiksmus, nurodytus pagrindinio teisės akto 3 straipsnio 5 dalyje, kai išlaidos gali būti skirtos veiksmams valstybių narių ar priimančios šalies teritorijoje.

2. Trečiojoje šalyje registruoti ir įsisteigę projekto partneriai gali dalyvauti projektuose, jei tam nereikia išlaidų, išskyrus atvejus, kai partneriai yra tarptautinės vyriausybinės organizacijos. Priešingu atveju, šių partnerių patirtos išlaidos neatitinka finansavimo reikalavimų.

II. **Finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijos (projekto lygmeniu)**

II.1. TIESIOGINĖS FINANSAVIMO REIKALAVIMUS ATITINKANČIOS IŠLAIDOS

Tiesioginės finansavimo reikalavimus atitinkančios projekto išlaidos yra tokios, kurios pagal I dalyje apibrėžtas bendras atitikties finansavimo reikalavimams sąlygas yra identifikuojamos kaip konkrečios tiesiogiai su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos. Tiesioginės išlaidos įtraukiamos į bendrą projekto biudžeto sąmatą.

Finansavimo reikalavimus atitinka tokios išlaidos.

II.1.1. *Išlaidos personalui*

II.1.1.1. Bendrosios taisyklės

1. Tiesioginės išlaidos personalui atitinka finansavimo reikalavimus, tik jeigu jos skirtos asmenims, iš esmės ir tiesiogiai susijusiems su projektu, pavyzdžiui, projektų vadovams ir kitiems darbuotojams, kurie dalyvauja vykdant projektą, pavyzdžiui, planuoja projekto veiklą, vykdo (arba stebi) su projektu susijusią veiklą, teikia paslaugas projekte dalyvaujantiems galutiniams paramos gavėjams ir pan.

   Išlaidos kitiems galutinio paramos gavėjo organizacijoje dirbantiems darbuotojams, kurių vaidmuo yra tik pagalbinis (pavyzdžiui, direktoriui, apskaitininkui, pirkimų skyriaus pagalbiniam personalui, žmogiškųjų išteklių skyriaus pagalbiniam personalui, informacinių technologijų skyriaus pagalbiniam personalui, administratorių padėjėjams, registratūros darbuotojams ir kt.), neatitinka finansavimo reikalavimų kaip tiesioginės išlaidos ir yra laikomos netiesioginėmis išlaidomis (žr. II.2 punktą).

2. Išlaidos personalui tikslinamos išankstiniame biudžete, kuriame nurodomos darbuotojų pareigos, skaičius ir pavardės.

   Jeigu asmenų pavardės dar nežinomos arba negali būti atskleistos, nurodomi asmenų profesiniai ir techniniai gebėjimai, leidžiantys jiems atlikti susijusias projekto funkcijas ir užduotis.

3. Projekte numatytos išlaidos personalui, t. y. atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos bei kitos įstatymuose numatytos išlaidos, atitinka finansavimo reikalavimus, jeigu jos neviršija vidutinių įprastų galutinio paramos gavėjo mokamo darbo užmokesčio dydžių. Prireikus į šią sumą gali būti įskaičiuojamos visos įprastos darbdavio įmokos, tačiau negalima įskaičiuoti premijų, skatinamųjų išmokų ar pelno pasidalijimo schemų. Rinkliavos, mokesčiai

▼B

ar kiti mokėjimai (visų pirma tiesioginiai mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos nuo atlyginimo), kuriuos lemia Fondo bendrai finansuojami projektai, laikomi finansavimo reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis tiktai tuo atveju, jei juos faktiškai sumoka galutinis dotacijos gavėjas.

II.1.1.2. Specialiosios sąlygos, taikomos viešųjų įstaigų išlaidoms personalui

Projektą įgyvendinančių viešųjų įstaigų išlaidos personalui laikomos tiesioginėmis finansavimo reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis, tik jeigu:

a) galutinis paramos gavėjas pagal sutartį įdarbina asmenį tik projekto įgyvendinimo tikslu;

b) laikinai galutinio paramos gavėjo įdarbintas asmuo:

— atlieka konkrečiai su projekto įgyvendinimu susijusį darbą, už kurį atsiskaitoma kaip už viršvalandžius, arba

— tinkamai įformintu organizacijos sprendimu paskiriamas atlikti konkrečiai su projekto įgyvendinimu susijusias užduotis, kurios nėra jo (jos) įprastinio darbo dalis, o jo (jos) įprastinį darbą atlieka kitas organizacijos įdarbintas asmuo.

II.1.2. *Kelionių ir pragyvenimo išlaidos*

1. Kelionių ir pragyvenimo išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus, jeigu jos yra:

a) galutinio paramos gavėjo, kurio išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus, kaip apibrėžta II.1.1 punkte, tiesioginės išlaidos personalui;

b) išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais, galutinio paramos gavėjo, kurio išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus, kaip apibrėžta II.1.1 punkte, tiesioginės išlaidos pagalbiniam personalui;

c) tiesioginės išlaidos kitiems asmenims, kurie nėra galutinio paramos gavėjo darbuotojai, bet kurie dalyvauja su projektu susijusioje veikloje. Šiuo atveju turėtų būti sudarytas dalyvių sąrašas, kuris būtų patvirtinantysis dokumentas.

2. Kelionės išlaidos priimtinos tik faktiškai patirtų išlaidų pagrindu. Išlaidų kompensavimo tarifai nustatomi pagal kelionių pigiausia viešojo transporto priemone tarifus, o skrydžiai lėktuvu paprastai leidžiami, tik jeigu keliaujama toliau kaip 800 km (į abi puses) arba, kai dėl geografinės padėties būtina kelionė lėktuvu. Reikia išsaugoti įsodinimo talonus. Jei naudojamasi asmeniniu automobiliu, išlaidos paprastai padengiamos pagal visuomeninio transporto tarifus arba pagal ridos tarifus, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės paskelbtas oficialias taisykles arba į galutinio paramos gavėjo taikomus tarifus.

3. Pragyvenimo išlaidos padengiamos pagal realias išlaidas arba pagal dienpinigių normas. Jei organizacija turi savo dienpinigių (pragyvenimo išmokų) normas, jos neviršija valstybės narės pagal nacionalinius įstatymus ir praktiką nustatytos normos. Paprastai dienpinigiai skiriami vietinio transporto (įskaitant taksi), apgyvendinimo, maitinimo, vietinių telefono pokalbių ir kitoms smulkioms išlaidoms.

II.1.3. *Įranga*

II.1.3.1. Bendrosios taisyklės

1. Išlaidos, susijusios su įrangos įsigijimu (atsižvelgiant į įsigyto turto nusidėvėjimą, išperkamąją nuomą ar nuomą), atitinka finansavimo reikalavimus, tik jeigu įranga būtina projektui įgyvendinti. Įrangos techninės savybės yra tokios, kokių reikia projektui įgyvendinti, ir atitinka galiojančias normas bei standartus.

2. Išlaidos, skirtos kasdienio naudojimo įrangai (pavyzdžiui, spausdintuvams, nešiojamiems kompiuteriams, fakso aparatams, kopijavimo aparatams, telefonams, kabeliams ir kt.) neatitinka finansa-

▼B

vimo reikalavimų kaip tiesioginės išlaidos ir laikomos netiesioginėmis išlaidomis (žr. II.2 punktą).

3. Jeigu svarstomos išperkamosios nuomos, nuomos ar pirkimo galimybės, visada reikia pasirinkti pigiausią variantą. Tačiau jei išperkamoji nuoma ar nuoma negalima dėl trumpos projekto trukmės arba spartaus įrangos nusidėvėjimo, pasirinkimas pirkti yra priimtinas, o su nusidėvėjimu susijusios išlaidos, kaip paaiškinta toliau, gali būti laikomos atitinkančiomis finansavimo reikalavimus, remiantis nacionalinėmis nusidėvėjimo taisyklėmis.

II.1.3.2. Nuoma ir išperkamoji nuoma

Su nuoma ir išperkamąja nuoma susijusios išlaidos laikomos tinkamomis bendram finansavimui, remiantis valstybės narės nustatytomis taisyklėmis, nacionaliniais teisės aktais ir praktika, taip pat atsižvelgiant į nustatytą projektui skirtų patalpų nuomos ir išperkamosios nuomos trukmę.

II.1.3.3. Pirkimas

1. Jeigu įranga perkama prieš prasidedant projektui ar jam vykstant, nustatant atitiktį finansavimo reikalavimams atsižvelgiama tik į projekto trukmę atitinkančią įrangos nusidėvėjimo dalį ir faktinio įrangos naudojimo su projektu susijusioms reikmėms dažnumą.

2. Išlaidų įrangai, kuri buvo įsigyta prieš prasidedant projektui, tačiau naudota tik projekto tikslais, atitiktis finansavimo reikalavimams nustatoma pagal nusidėvėjimą. Tačiau šios išlaidos neatitinka finansavimo reikalavimų, jeigu įranga buvo įsigyta už Bendrijos dotacijas.

3. Įrangos pirkimo išlaidos atitinka normalias rinkos kainas, o atitinkamų įrenginių vertė nurašoma, atsižvelgiant į galutiniam paramos gavėjui taikomas mokesčių ir apskaitos taisykles.

4. Atskirų įrenginių, kainuojančių mažiau nei 1 000 EUR, gali būti finansuojama visa pirkimo kaina, jeigu įranga perkama per pirmuosius tris projekto mėnesius.

II.1.4. *Nekilnojamasis turtas*

II.1.4.1. Bendrosios taisyklės

Nekilnojamojo turto pirkimo, statybos, atnaujinimo arba nuomos atveju, nekilnojamojo turto techninės savybės yra tokios, kokių reikia projektui įgyvendinti, taip pat jis atitinka galiojančias normas bei standartus.

II.1.4.2. Pirkimas, statyba ar atnaujinimas

1. Jei nekilnojamojo turto pirkimas būtinas projektui įgyvendinti ir yra aiškiai susijęs su projekto tikslais, nekilnojamojo turto, t. y. jau pastatytų pastatų, pirkimas arba nekilnojamojo turto statyba gali būti bendrai finansuojami remiantis toliau išdėstytomis sąlygomis, nepažeidžiant griežtesnių nacionalinių taisyklių taikymo:

   a) turi būti gautas nepriklausomo kvalifikuoto vertintojo arba deramai įgaliotos oficialios įstaigos išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad pirkinio kaina neviršija rinkos vertės, ir paliudijantis, kad nekilnojamasis turtas atitinka nacionalines normas, arba nurodantis, kas jų neatitinka, jei numatyta, kad atitinkamus pataisymus projekto įgyvendinimo laikotarpiu padarys galutinis paramos gavėjas.

   b) Nekilnojamasis turtas nebuvo įsigytas už Bendrijos dotacijas bet kuriuo metu prieš pradedant įgyvendinti projektą.

   c) Nekilnojamasis turtas naudojamas tik nustatytai paskirčiai ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto užbaigimo datos, nebent Komisija specialiai leistų kitaip.

   d) Finansavimo reikalavimus atitinka tik projekto trukmę ir faktinį įrangos naudojimo projekto reikmėms dažnumą atitinkantis turto nusidėvėjimas. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas pagal nacionalines apskaitos taisykles.

▼B

2. Renovacijos atveju taikomos tik pirmiau minėtos c ir d punktuose nustatytos sąlygos.

II.1.4.3. Nuoma

Nekilnojamojo turto nuoma tinkama bendrai finansuoti, kai yra aiški sąsaja tarp nuomos ir susijusio projekto tikslų, remiantis toliau nustatytomis sąlygomis ir nepažeidžiant griežtesnių nacionalinių taisyklių taikymo:

a) nekilnojamasis turtas nėra pirktas už Bendrijos dotacijas;

b) nekilnojamasis turtas naudojamas tik su projekto įgyvendinimu susijusioms reikmėms. Jeigu yra kitaip, finansavimo reikalavimus atitinka tik su objekto naudojimu projekto reikmėms susijusių išlaidų dalis.

II.1.4.4. Galutinio paramos gavėjo biuro patalpos

Įprastinei galutinio paramos gavėjo veiklai reikalingų biuro patalpų pirkimo, statymo, atnaujinimo ar nuomos išlaidos netinkamos finansuoti. Tokios išlaidos laikomos netiesioginėmis išlaidomis (žr. II.2 punktą).

II.1.5. *Vartojimo reikmenys, tiekimas ir bendrosios paslaugos*

1. Išlaidos vartojimo reikmenims, tiekimo išlaidos ir išlaidos bendrosioms paslaugoms laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu jas galima nustatyti ir jos tiesiogiai reikalingos projektui įgyvendinti.

2. Tačiau išlaidos biuro reikmenims, taip pat visokiems smulkiems administracinės veiklos reikmenims, tiekimo išlaidos, svečių priėmimo išlaidos ir išlaidos bendrosioms paslaugoms (pvz., telefono, interneto, pašto, biuro valymo, komunalinių paslaugų, draudimo, personalo mokymo, įdarbinimo ir pan. išlaidos) nelaikomos tiesioginėmis finansavimo reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis; jos priskiriamos netiesioginėms išlaidoms, kaip nurodyta II.2 punkte.

II.1.6. *Subrangos sutarčių sudarymas*

1. Priimta, kad galutiniai paramos gavėjai turi turėti galimybę su projektu susijusius veiksmus atlikti patys. Todėl subrangos sutarčių sudarymas turi būti ribojamas ir neviršyti 40 % projekto tiesioginių finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų, nebent tokias sutartis deramai pagrįstų ir iš anksto patvirtintų atsakingoji institucija.

2. Su toliau nurodytomis subrangos sutartimis susijusios išlaidos nelaikomos tinkamomis finansuoti iš Fondo:

a) subrangos sutartys dėl darbų, susijusių su bendru projekto valdymu;

b) subrangos sutartys, kurios padidina projekto įgyvendinimo išlaidas, atitinkamai nepadidindamos jo vertės;

c) subrangos sutartys su tarpininkais arba konsultantais, kuriose mokėjimas išreiškiamas procentine visos projekto kainos dalimi, nebent tokį mokėjimą pateisintų galutinis paramos gavėjas, remdamasis faktine atlikto darbo arba suteiktų paslaugų verte.

3. Visų subrangos sutarčių atžvilgiu subrangovai įsipareigoja pateikti visoms audito ir kontrolės institucijoms visą reikalingą informaciją, susijusią su pagal subrangos sutartis vykdoma veikla.

II.1.7. *Išlaidos, tiesiogiai susijusios su bendram ES finansavimui taikomais reikalavimais*

Išlaidos, reikalingos vykdyti su bendru ES finansavimu susijusius reikalavimus, pavyzdžiui, viešumo, skaidrumo, projekto vertinimo, išorinio audito, banko garantijų, vertimo išlaidų ir pan., laikomos finansavimo reikalavimus atitinkančiomis tiesioginėmis išlaidomis.

▼B

II.1.8. *Išlaidos ekspertams*

Mokesčiai už teisines konsultacijas, notariniai mokesčiai ir techninių bei finansų ekspertų paslaugų išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus.

II.1.9. *Specialiosios išlaidos, susijusios su tikslinėmis grupėmis*

Pagalbos teikimo tikslais galutinio paramos gavėjo atliktas pirkimas tikslinių grupių naudai ir galutinio paramos gavėjo atliktas tikslinės grupės patirtų išlaidų grąžinimas atitinka finansavimo reikalavimus šiomis konkrečiomis sąlygomis:

a) galutinis paramos gavėjas 43 straipsnyje nurodytą laikotarpį saugo reikalingą informaciją ir įrodymus, kad šią paramą gaunantys asmenys priklauso pagrindinio teisės akto 6 straipsnyje apibrėžtai tikslinei grupei;

b) galutinis paramos gavėjas turi rinkti finansinės paramos, suteiktos per pagrindinio teisės akto 43 straipsnyje nurodytą laikotarpį, įrodymus, kad asmenys gavo šią paramą (pavyzdžiui, sąskaitas faktūras ir kvitus).

II.1.10. *Neatidėliotinos priemonės*

1. Dėl tinkamai pagrįstų priežasčių, išlaidoms gali būti taikomi nukrypimai nuo šiame sprendime nustatytų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklių, kai išlaidos susijusios su neatidėliotinomis priemonėmis, jeigu Komisija patvirtina tuos nukrypimus sprendimu, leidžiančiu imtis neatidėliotinų priemonių.

2. Atsižvelgiant į pagrindinio teisės akto 21 straipsnio 3 dalį, atitikties finansavimo reikalavimams laikotarpis yra ne ilgesnis nei šeši mėnesiai, t. y. išlaidos, susijusios su projektu, turi būti patirtos per šį laikotarpį.

II.2. NETIESIOGINĖS FINANSAVIMO REIKALAVIMUS ATITINKANČIOS IŠLAIDOS

1. Netiesioginės išlaidos priskiriamos išlaidų, nelaikomų specialios paskirties tiesiogiai su projektu susijusiomis išlaidomis, kategorijoms. Bendros *finansavimo reikalavimus atitinkančių tiesioginių išlaidų* sumos fiksuotą procentinę dalį gali sudaryti netiesioginės išlaidos, jeigu:

   a) netiesioginės išlaidos sudaro mažiausią galimą dalį, o tikslią netiesioginių išlaidų procentinę dalį pagal poreikius nustato valstybė narė;

   b) netiesioginės išlaidos numatytos išankstiniame biudžete;

   c) netiesioginių išlaidų nesudaro išlaidos, priskiriamos kitai projekto biudžeto eilutei;

   d) netiesioginės išlaidos nėra finansuojamos iš kitų šaltinių. Organizacijos, gaunančios veiklos dotaciją, skiriamą iš ES biudžeto ir (arba) valstybių narių, į savo išankstinį biudžetą netiesioginių išlaidų įtraukti negali;

   e) paprastai fiksuota netiesioginių išlaidų procentinė dalis, susijusi su bendra finansavimo reikalavimus atitinkančių tiesioginių išlaidų suma, neviršija 20 %. Tačiau fiksuota netiesioginių išlaidų procentinė dalis neviršija 10 %, jeigu:

      — atsakingoji institucija veikia kaip vykdančioji įstaiga, kaip numatyta 7 straipsnio 3 dalyje, arba

      — subrangos sutartys viršija 40 % finansavimo reikalavimus atitinkančių tiesioginių išlaidų.

2. Netiesioginėms išlaidoms priskirta procentinė dalis visų pirma turi apimti šias išlaidas:

   a) išlaidas personalui, neatitinkančias finansavimo reikalavimų pagal II.1.1.1 punkto 1 dalį;

   b) administracines ir valdymo išlaidas, pavyzdžiui, išlaidas, numatytas II.1.5.2 punkte;

▼B

c) banko įmokas ir mokesčius (išskyrus banko garantijas, kaip numatyta II.1.7 punkte);

d) nekilnojamojo turto nusidėvėjimo išlaidas ir su kasdieninėmis administracinėmis operacijomis susijusias priežiūros išlaidas, numatytas II.1.4.4 punkte;

e) visas su projektu susijusias išlaidas, neįtrauktas į II.1 punktą „Tiesioginės finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidos“.

III. **Finansavimo reikalavimų neatitinkančios išlaidos**

Finansavimo reikalavimų neatitinka šios išlaidos:

a) PVM, išskyrus atvejus, kai galutinis paramos gavėjas gali įrodyti, kad negali jo sugrąžinti;

b) kapitalo grąža, skolos ir skolos aptarnavimo mokesčiai, palūkanos už debetą, valiutos keitimo komisiniai mokesčiai ir nuostoliai dėl valiutos keitimo, atidėjimai nuostoliams arba galimiems ateities įsipareigojimams, mokėtinos palūkanos, abejotinos skolos, baudos, finansinės baudos, bylinėjimosi išlaidos, nereikalingos ar neapgalvotos išlaidos;

c) išskirtinai projekto darbuotojų pramogoms skiriamos išlaidos. Tačiau leidžiamos priimtino dydžio svečių priėmimo išlaidos per projektuose numatytus visuomeninius renginius, tokius kaip projekto užbaigimas ar projekto priežiūros grupės susitikimai;

d) galutinio paramos gavėjo išlaidos, dengiamos iš kito Bendrijos dotaciją gaunančio projekto ar darbo programos;

e) žemės pirkimo išlaidos;

f) personalo išlaidos pareigūnams, kurie prisideda prie projekto įgyvendinimo vykdydami užduotis, kurios yra jų įprasto darbo dalis;

g) įnašai natūra.

IV. **Paskirtomis pajamomis padengtos išlaidos**

1. Tinkamai pagrįstais atvejais dalį bendro projekto finansavimo, kalbant apie galutinio gavėjo ir partnerių įnašą į projektą, gali sudaryti įnašai nuolatinių šių įstaigų įdarbintų ir projekte dalyvaujančių pareigūnų atliktu darbu. Tokiu atveju šios išlaidos nėra laikomos tiesioginėmis ar netiesioginėmis personalo išlaidomis, apibrėžtomis II.1.1 ir II.2 punktuose, o laikomos paskirtomis pajamomis padengtomis išlaidomis.

2. Tokie įnašai neturi viršyti 50 % bendro galutinio paramos gavėjo įnašo. Šiuo atveju taikomos tokios taisyklės:

   a) valstybės pareigūnų užduotys konkrečiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir nesusijusios su statutiniais viešosios institucijos įsipareigojimais;

   b) valstybės pareigūnai, kuriems pavesta įgyvendinti projektą, paskiriami tinkamai parengtu kompetentingos institucijos sprendimu;

   c) tokių įnašų vertė gali būti audituojama ir negali viršyti išlaidų, faktiškai įregistruotų ir deramai pagrįstų valstybės įstaigos apskaitos dokumentais.

V. **Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė pagalba**

1. Kiekvienos valstybės narės iniciatyva toliau nurodytos techninės pagalbos priemonės laikomos atitinkančiomis kiekvienos metinės programos finansavimo reikalavimus pagal pagrindinio teisės akto 16 straipsnį:

   a) išlaidos, susijusios su veiksmų parengimu, atranka, vertinimu, valdymu ir stebėsena (įskaitant kompiuterių įrangą ir vartojimo reikmenis);

   b) išlaidos, susijusios su veiksmų ar projektų auditu ir patikrinimais vietoje;

   c) išlaidos, susijusios su veiksmų ar projektų vertinimais;

   d) išlaidos, susijusios su informacija, jos sklaida ir veiksmų skaidrumu;

   e) išlaidos, skirtos fondams valdyti, stebėti ir vertinti reikalingoms kompiuterinėms sistemoms įsigyti, įdiegti ir prižiūrėti;

   f) išlaidos stebėsenos komitetų ir pakomitečių susitikimams, susijusiems su veiksmų įgyvendinimu. Šios išlaidos taip pat gali apimti išlaidas eksper-

▼B

tams ir kitiems šių komitetų dalyviams, įskaitant trečiųjų šalių dalyvius, kai jų dalyvavimas būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą veiksmų vykdymą;

g) išlaidos atlyginimams, įskaitant socialinio draudimo įmokas, tačiau tik šiais atvejais:

— valstybės tarnautojai ar kiti valstybės pareigūnai, pagal tinkamai parengtą sprendimą kompetentingos institucijos paskirti vykdyti užduotis, minimas a–f punktuose;

— kiti darbuotojai, įdarbinti atlikti a–f punktuose minimas užduotis;

— paskyrimo ar įdarbinimo laikotarpis negali tęstis ilgiau nei išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams galutinė data, numatyta pagalbos teikimą patvirtinančiame sprendime.

2. Techninės pagalbos lėšomis galima finansuoti išlaidas, kurias patyrė bet kuri iš šių institucijų: atsakingoji institucija, paskirtoji institucija, audito institucija ar tvirtinančioji institucija.

▼M1

3. Su technine pagalba susijusi veikla turi būti įvykdyta ir susiję mokėjimai atlikti po finansavimo sprendime, patvirtinančiame valstybių narių metines programas, nurodytų metų sausio 1 d. Finansavimo reikalavimus atitinkantis laikotarpis tęsiasi iki metinės programos įgyvendinimo galutinės ataskaitos pateikimo termino.

▼B

4. Visi viešieji pirkimai turi būti atliekamai atsižvelgiant į nacionalines viešųjų pirkimų taisykles, nustatytas valstybėje narėje.

5. Valstybės narės gali įgyvendinti techninės pagalbos priemones šiam Fondui kartu su techninės pagalbos priemonėmis tam tikriems iš keturių fondų ar visiems keturiems fondams. Tačiau tokiu atveju finansavimo iš Fondo reikalavimus atitinka tik dalis išlaidų, skirtų bendrai su šiuo Fondu susijusiai priemonei įgyvendinti, o valstybės narės užtikrina, kad:

a) išlaidų bendrosioms priemonėms dalis atitinkamam fondui būtų priskiriama pagrįstai ir patikimu būdu; ir

b) nebūtų dvigubo išlaidų finansavimo.

▼B

12 PRIEDAS

NEATIDĖLIOTINŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS

VALSTYBĖ NARĖ:
ATSAKINGOJI INSTITUCIJA:
TAIKYMO METAI:
METINĖ PROGRAMA, KURIĄ NUMATOMA IŠ DALIES KEISTI:

1. **Sudėtingų probleminių situacijų, kurios sprendžiamos taikant neatidėliotinas priemones, aprašas**

1.1. Nurodomi situacijos išskirtinumą liudijantys aspektai

1.2. Atvykusių asmenų skaičius ir atvykimo priežastys

1.3. Šių atvykimų poveikis priėmimo galimybėms ir prieglobsčio sistemai ar infrastruktūrai

1.4. Skubūs poreikiai

1.5. Trumpalaikiai tikslai

2. **Numatomos neatidėliotinos pagalbos priemonės**

2.1. 1 priemonė

2.2. 2 priemonė

2.3. ir kt.

Priemonės aspektai, kuriuos reikia paminėti aprašant kiekvieną priemonę, įvardytą punktuose nuo 2.1 iki „ir kt.“
1. Priemonės paskirtis ir aprėptis ([1]), įskaitant tikslines grupes
2. Priemonės trukmė ([2])
3. Jeigu reikia, pateisinančios aplinkybės, susijusios su projektu(-ais), kurį(-iuos) tiesiogiai įgyvendina atsakingoji institucija, veikianti kaip vykdančioji įstaiga
4. Tikėtini dotacijos gavėjai
5. Tikėtini kiekybiniai rezultatai ir taikytini rodikliai
6. EB finansavimo matomumas
7. Europos pabėgėlių fondo teikiama pagalba, papildanti esamus veiksmus

3. **Atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės**

3.1. Visų priemonių taikymo pradžios data ir taikymo pabaigos data.

3.2. Nukrypimai nuo atitikties finansavimo reikalavimams taisyklių, minimi šio sprendimo 11 priede, atsižvelgiant į pagrindinio teisės akto 5 straipsnį.

4. **Preliminarus finansavimo planas**

Finansinės lentelės, pakeičiančios 3 priede pateiktas lenteles antrašte „kita veikla“ (kartu su atitinkamais duomenimis).

([1]) Atsižvelgiant į specialiąsias atitikties finansavimo reikalavimams taisykles, nurodytas pagrindiniame teisės akte.

([2]) Ne ilgiau kaip šeši mėnesiai.